

1976

1.leden 1976

Bujarým veselím byl Nový rok přivítán na letišti řadou plachtařů a plachtařek. Sešli se, aby zavzpomínali na rok odcházející a plni nadějí vzhlíželi k roku nastávajícímu, který měl s sebou přinést řadu rozhodujících novinek. Jaký ten rok doopravdy byl, o tom je následující vyprávění.

Tak oslavili příchod Nového roku (zleva) Marie Hrdinová (nastávající manželka Jardy Poskočila), Jaroslav Toman (očekávající povolávací rozkaz k nástupu VZS), Jindřiška Šulcová, Marcela a Vladimír Hájkovi; Nový Dvůr, 1.1.1976

Aeroklubu rok 1976 začal podle obvyklého scénáře. Rada VAP zasedala k přípravě Výroční členské schůze, která se pak konala v sobotu 10.1.1976 ve velké „zasedačce“ pardubické restaurace „Letka“.

10.ledna 1976

Tato VČS nebyla volební, a tak proběhla v poklidném duchu. Duo Vršovský (náčelník letiště) a Křištof (předseda Rady) měli organizaci schůze pevně v rukou. Vršovský dokonce pro „vyvolené soudruhy“ připravil písemné texty do diskuse, a to tak, aby přednesené diskusní příspěvky velebily jeho osobní přínos aeroklubu, zejména při náboru branců pro studium na vojenských školách.

Zpráva předsedy Rady Josefa Křištofa hodnotila právě uplynulý rok jako velice úspěšný, hlavně díky tomu, že ke studiu vojenské školy nastoupil Jindra Souček a další adept vojenského povolání, Milan Žatečka, se úspěšně „prokousával“ leteckým výcvikem.

Rovněž zhodnotil úsilí na poli údržby a budování technického zázemí. Pravda, horní hangár byl o cca 1,5 m úspěšně prodloužen, ale přiléhající dílna byla stále ve stavu provizoria. S ohledem na skutečnost, že zděnou dílnu u spodního hangáru zabrala Modela a aeroklub tak neměl vlastní technické prostory, byla nastolena nutnost co nejdříve stavbu aeroklubové dílny dokončit. Neopomenul zmínit ani úspěchy na poli politickovýchovné práce, což představovalo pořádání besed s pionýry na školách i dny otevřeného letiště, které se vcelku pravidelně konaly v rámci oslav Dne dětí i návštěvy patronátního VÚ 1115 Chotusice.

Snad jediným zajímavým bodem zprávy byla informace, že od letošního roku se zahájí předsezonní teoretické školení létajícího personálu a o průběhu kroužku základní letecké přípravy, který běžel již od září 1975. K prokádování a zahájení praktického bezmotorového leteckého výcviku byli připraveni noví žáci: Bulis Ota, Dobra Ludevít, Dostál Lubomír, Halža Vladislav, Krejčík Jiří, Potůček Petr, Semerád Miroslav a Zigmund Jan.

Úvodní statistika bezmotorového létání roku 1976 tak hovořila: 18 žáků, 17 pokračováků, 17 sportovců - z toho 10 s instruktorským oprávněním. Motorový výcvik zaznamenal celkem 8 pilotů, z toho 6 vlekařů, 2 instruktory a 1 žáka.

Po té se ujal slova hospodář aeroklubu Milan Keprt a zahrnul členskou základnu údaji, kterým pramálo kdo rozuměl.

Ani zpráva předsedy KRK Jiřího Olivy nepřinesla nic objektivního, v podstatě jen zopakovala údaje přednesené hospodářem a končila konstatováním, že hotovost v pokladně a na účtu odpovídá údajům pokladní knihy.

V diskusi tentokrát nevystoupili se svými obligátními pozdravy žádní hosté. Proč? Nikdo z pozvaných (náčelník VČKA Jiří Penker, ani předseda OV Svazarmu Pardubice Václav Málek) asi nepovažovali jednání „nějakého vesnického aeroklubu“ za dostatečně významné a omluvili se. I to bylo svým způsobem zrcadlo toho, jak vyšší funkcionáři přes nejrůzněji proklamovaná hesla, nahlíželi na práci v základních člancích!

Diskusi tedy zahájil náčelník letiště Vršovský a jen zopakoval to, o čem hovořil předseda Křištof, ale neopomněl vyzdvihnout sportovní „úspěchy“ své manželky.

Pár „vyvolených soudruhů“ přečetlo své, Vršovským předem připravené diskusní příspěvky a diskuse se poklidně chýlila ku svému konci v očekávání řízku s bramborovým salátem.

Jediným, kdo poněkud probudil posluchače ze slastného klimbání, byl opět „rebel“ Vladimír Klínský. Ten, ač jako nelétající, podrobil zprávu hospodáře aeroklubu Keprta a jeho návrh na rozpočet roku 1976 nelítostné kritice. Z Klínského rozboru totiž vyplynulo, že na rozdíl od Keprtovy optimistické zprávy za rok 1975, která končila konstatováním mírného přebytku hospodaření, je skutečnost poněkud jiná! Keprt totiž do příjmů započítal i částku ve výši 286.900.- Kčs, která měla být aeroklubu převedena dle Směrnice I/1-36 FV Svazarmu ze dne 31.7.1972. Leč OV Svazarmu Pardubice tak ani do konce roku 1975 neučinil (a jak historie později ukázala, nestalo se tak ani jindy poté). Rázem tak čísla nabyla zlověstného deficitního charakteru.

Upřímně řečeno i Klínského řeč nechala valnou většinu aeroklubáků v klidu, protože málokdo se ekonomikou zabýval a rozuměl jí, tím spíš, že na Klínského apel reagoval Vršovský tím, že není třeba obav, že on všechno zařídí!

Klínský rovněž upozornil, že upuštěním od pořadatelsví soutěže v bezmotorovém létání „Pohár Železných hor“ přichází aeroklubová kasa o nezanedbatelnou částku a tím, že ani v roce 1976 nebude soutěž pořádána, i o kontinuitu jediného sportovního klání, kterým se aeroklub mohl oprávněně chlubit. Upozornil i na skutečnost, že výkonnostní létání v aeroklubu není na žádoucí úrovni a dlouhodobě stagnuje. Svá slova potvrdil výsledky Celostátní plachtařské soutěže (CPS) ve které za VAP bodovali pouze čtyři piloti (Vršovská, Mikláš, Křištof, Čermák) osmi výkony (šlo pouze o přelety 100 km návrat či trojúhelník) a VAP tak obsadil až 44. příčku tabulky aeroklubů ČSSR se ziskem 3606 bodů a jména zmíněných pilotů se nedostala ani do první padesátky tabulky jednotlivců!

Pro srovnání: vítězný Aeroklub Brno-Medlánky dodal 51 výkonů od 18 pilotů a získal 25407 bodů a v jednotlivcích ziskem 5094 bodů vévodilo jméno Jan Šatný (AK Tábor), bývalý člen VAP.

(Pozn. aut.: Omlouvám se všem později narozeným čtenářům za to, že následující stránky jsou opět zaplněny kopiemi článků z časopisu Letectví+kosmonautika. Činím však tak v dobré víře, že čtenář lépe pochopí ideologickou „masáž“ i politické pozadí veškeré amatérské letecké činnosti.)

LETKA4 52 (1) 1-40 (1976)

LETECTVÍ + KOSMONAUTIKA, LAURÉAT DU DIPLOME D'HONNEUR DE FÉDÉRATION AÉRONAUTIQUE INTERNATIONALE

■ Vychází čtrnáctidenně – vydává ústřední výbor Svazarmu ve Vydavatelském Magnetu n. p., Vladislavova 26, Praha 1, telefon 26 06 51-9

■ Šéfredaktor Zdeněk Formánek

■ Zástupce šéfredaktora PhDr. Jan F. Šára

Sekretář redakce ing. Rudolf Munzar

Grafická úprava Jan Brskovský

■ Členové redakce a telefonní linky:
– prom. fil. Vlasta Hlušíčková (349)
– Libuše Kavanová (349)
– Ing. Ivan Klusal (471)
– Jiří Kroulík (349)
– Karel Masojidek (480)
– Dana Procházková (480)
– Pavel Týc (471)

■ Redakční rada
Jiří Ambrož, Pavel Beckovský, PhDr. Eduard Čejka, CSc., PhDr. František Grznár, JUDr. Jindřich Hanzal, Zuzana Holitscherová, prof. dr. ing. Josef Hošek, DrSc., Miroslav Kašpar, František Kdér, ing. Jiří Kobrle, ing. Jan Kolář, RNDr. Jaroslav Kopáček, CSc., Arnošt Marek, ing. Jaromír Mrázek, Václav Němeček, Oldřich Paprskář, Václav Skála, ing. Jaromír Strejček

■ Adresa redakce Jungmannova 24, 113 66, Praha 1, telefonní ústředna 26 06 51-9 a 26 15 51-8

■ Rozšiřuje PNS, v jednotkách ozbrojených sil MAGNET n. p., administrace: Vladislavova 26, Praha 1. Objednávky přijímá každá pošta a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Dohledací pošta 07

■ Cena výtisku 4 Kčs, pololetní předplatné 52 Kčs

■ Inzerce přijímá MAGNET n. p. inzerční oddělení

■ Za původnost příspěvku ručí autor. Nevyžádané materiály se nevracejí. Přetisk povolen s uvedením pramene a při zachování autorských práv.

■ Číslo podepsáno k sazbě 26. 11. 1975

■ Tiskne Naše vojsko, závod 8, Praha 6

46 806 © VYDAVATELSTVÍ MAGNET

Na titulní straně tohoto čísla:

Z-50L

Snímek: K. Masojidek

PŘINESE:

● JAK DÁL V LETECKÉM MUZEJNICTVÍ ● O BUDOUCNOSTI PARAŠUTISMU ● ROGALLA U NÁS ● LETADLA A FILM ● PRVNÍ INDIČKA DRUŽICE ● VRTULNÍKY NAŠICH KONSTRUKTÉRŮ ● RAKETOPLÁN NA POSTUPU ● NÁMĚTY PRO DIPLOMOVOU PRÁCI ● MONOGRAFIE L + K: CONCORDE

SVAZARM PŘED XV. SJEZDEM KSČ

Plukovník ing. MILOSLAV JANOTA

Usnesení červencového zasedání ÚV KSČ o svolání XV. sjezdu Komunistické strany Československa se setkala v celé naší veřejnosti s velkým ohlasem. Na všech pracovištích vyvolalo novou vlnu aktivity a odhodlání důsledně se vyrovnat nejen s úkoly vytyčenými XIV. sjezdem KSČ, ale i odpovědně se připravit na plnění nových úkolů, které stanoví XV. sjezd.

Není pochyb o tom, že bilance plnění programu XIV. sjezdu KSČ bude úspěšná. Úspěšně se realizují cíle vytyčené v oblasti národního hospodářství, úspěšně jsou uváděna v život opatření na úsecích politického, veřejného a kulturního života. Důsledným uskutečňováním politické a hospodářské linie komunistické strany se naše socialistická vlast stala vyspělým a politicky konsolidovaným státem, pevným a aktivním článkem socialistického společenství.

Je radostnou skutečností, že i naše branná společenská organizace Svazarm se stala pod vedením KSČ pevným článkem Národní fronty a branného systému státu. Podstatu jeho úsilí a činnosti tvoří práce pro společnost, pomoc ozbrojeným silám při zajišťování branných úkolů a získávání širokých vrstev obyvatelstva a mládeže k aktivnímu podílu na zabezpečování potřeb obrany naší socialistické vlasti.

Výsledky dosažené naší organizací v uplynulých letech jsou velmi cenné. Naplňují nás hrdostí a zdravým optimismem. Není však důvodů je přeceňovat a podléhat pocitu sebeuspokojení. Naše činnost není zdaleka bez nedostatků a chyb. Na nedávných okresních konferencích kritizovali delegáti negativní jevy v řídicí a organizační práci svazarmovských orgánů, dožadovali se soustavnější a diferencované pomoci základním organizacím i zintenzivnění přímého styku funkcionářů vyšších orgánů s výbory základních organizací. Trvá požadavek prohlubovat političnost a ideovost

ní přípravy brančů a vojáků v záloze, na masovém základě se rozvinula branná sportovní činnost a pokročilo se i v rozvíjení branné technické a polytechnické výchovy mládeže. Svazarmovští sportovci získali v letech 1971-1975 desítky medailí z mistrovství světa a Evropy.

Průběh okresních konferencí Svazarmu potvrdil, že v uplynulém období vzrostla celková úroveň činnosti Svazarmu, prohloubilo se jeho branné výchovné poslání a posílil jeho socialistický charakter. Svazarm se plně angažuje za politiku Komunistické strany Československa, jeho činnost se všude přiklápá ke společenskému životu, zpolitizoval se její obsah a podařilo se dosáhnout vysoké politické a společenské angažovanosti členů organizace.

Především tyto skutečnosti přispěly k tomu, že se Svazarmu podařilo znovu obnovit vztah pracujících k němu. Svazarm se stal pod vedením KSČ pevným článkem Národní fronty a branného systému státu. Podstatu jeho úsilí a činnosti tvoří práce pro společnost, pomoc ozbrojeným silám při zajišťování branných úkolů a získávání širokých vrstev obyvatelstva a mládeže k aktivnímu podílu na zabezpečování potřeb obrany naší socialistické vlasti.

Výsledky dosažené naší organizací v uplynulých letech jsou velmi cenné. Naplňují nás hrdostí a zdravým optimismem. Není však důvodů je přeceňovat a podléhat pocitu sebeuspokojení. Naše činnost není zdaleka bez nedostatků a chyb. Na nedávných okresních konferencích kritizovali delegáti negativní jevy v řídicí a organizační práci svazarmovských orgánů, dožadovali se soustavnější a diferencované pomoci základním organizacím i zintenzivnění přímého styku funkcionářů vyšších orgánů s výbory základních organizací. Trvá požadavek prohlubovat političnost a ideovost

Fotografie z letiště Aeroklubu Letňany připomíná aeroklubům důležitý úkol: spolupracovat s jednotkami Lidových milicí při plnění úkolů Jednotného systému branné výchovy obyvatelstva

Dnes již snad není ani jediný aeroklub, který by nevěnoval pozornost získávání mládeže pro letecký a parašutistický sport a výchově pro obranu socialistické vlasti. Fotografie je ze Dne otevřeného letiště v Letňanech

naší činnosti, usilovat o dosahování jednotného politického a odborného působení a zvyšovat úroveň a účinnost ideové výchovné práce. Také rozvíjení zájmu o brannou výchovu cestou zájmových branných činností má ještě značné rezervy.

Některé odbornosti se dosud málo podílejí na masovém rozvoji své branné sportovní či branné technické disciplíny v členské základně i u neorganizovaných zájemců. V důsledku toho je činnost mnoha organizací nadále úzká a jednostranná. Stále aktuálnější a naléhavější se stává požadavek započít se systematickou přípravou kádrů a trvale rozšiřovat aktiv dobrovolných pracovníků. Na řešení tohoto požadavku závisí rozvoj, obohacení i zkvalitnění celkové činnosti našich základních organizací a klubů.

Úspěchy i nedostatky, které v naší práci zaznamenáváme, nás pobízejí k dalšímu zkvalitňování branné výchovné činnosti. Svolání XV. sjezdu KSČ nás, příslušníky Svazu pro spolupráci s armádou zavazuje, abychom vyvinuli ještě větší úsilí za splnění těch úkolů, které nám v oblasti branné výchovy ukládá Komunistická strana Československa.

XV. sjezd KSČ a příprava voleb do zastupitelských orgánů budou tvořit hlavní ideové politickou základnu, v jejímž rámci rozvineme v roce 1976 svoji politickovýchovnou, brannou a budovatelskou činnost. S těmito klíčovými poli-

tickými událostmi spojí Svazarm 25. výročí svého vzniku s cílem dosáhnout nové, kvalitativně vyšší úrovně činnosti celé organizace.

Činnost Svazarmu před XV. sjezdem

Svazarmovští letci reprezentují úspěšně naši republiku i na mezinárodních soutěžích. Na fotografii jsou mistři Evropy v letecké akrobacii na rok 1975/76: zleva zasloužilí mistři sportu ing. Jiří Kobrle a Václav Šmíd a mistr sportu Ivan Tuček

KSČ i ideově politické zaměření oslav 25. výročí Svazarmu bude mít své těžiště v politické, pracovní a branné sportovní aktivizaci všech našich organizací a členů, v úsilí dosáhnout zintenzivnění našeho výchovného vlivu na široké vrstvy obyvatelstva a mládeže, ve snaze zabezpečit těsné sepětí Svazarmu s politickým životem společnosti a posílit tak podíl naší organizace na tvorbě a realizaci politiky Národní fronty.

V politickovýchovné práci budeme vycházet z významných celospolečenských akcí roku 1976, z potřeb a úkolů naší organizace a usměrňovat ji k rozvíjení uvědomělých, aktivních přístupů k politice KSČ, k objasňování její branné politiky, upevňování branných a budovatelských postojů a k vytváření vlasteneckého a internacionálního vědomí členů organizace. Jejím úkolem bude vysvětlovat výsledky celoevropské konference o bezpečnosti a spolupráci s cílem ukázat rozhodující vliv SSSR a socialistických zemí v boji za mír a posílit třídní nenávisť k imperialismu. Při vysvětlování těchto závěrů budeme současně bojovat proti nežádoucím pacifistickým náladám a tendencím. Budeme propagovat vlastní tradice Svazarmu, náš podíl na budování socialistické vlasti a upevňování její obranyschopnosti, náš příspěvek k formování nového socialistického člověka a vytváření jeho životního způsobu.

25. výročí Svazarmu je velkou příležitostí zvýraznit úzké sepětí jeho činnosti s ČSLA a LM, které stály při jeho zrodu. Tato tradice tvoří hlavní náplň spolupráce.

Výročí se rovněž stane oslavou internacionální spolupráce s brannými organizacemi socialistických zemí, zejména s DOSAAFem, který stál u kolébky Svazarmu, a z jehož zkušeností neustále čerpáme.

Ve výcvikové, zájmové a branné činnosti položíme úsilí za dosažení širší, masovější účasti mládeže a občanů na jejím provádění i za zvýšení kvality a výchovné účinnosti branné výchovného procesu ve všech jeho formách. Náročné úkoly nás čekají při realizaci závěrů 6. schůze pléna ÚV Svazarmu k přípravě branců a 7. schůze k masovému rozvoji zájmových branných činností.

Svazarmovští sportovci odpracovali v letech 1974 a 1975 asi 7 miliónů brigádnických hodin. Na tomto počtu se také významně podílejí aerokluby. Např. v akci Z byly vystavěny letištní budovy v hodnotě mnoha set tisíc na letišti v Holešově (vlevo), v Klatovech (vpravo) a na mnoha dalších svazarmovských letištích

Ve spolupráci s Čs. lidovou armádou, národními výbory, závody, JZD a společenskými organizacemi budeme napomáhat soustavnějšímu a cílevědomějšímu provádění branné výchovy; zintenzivníme metodickou pomoc SSM a školám a s větší pozorností budeme usilovat, aby zájmová branná činnost uspokojovala zájmy občanů i cílevědomě napomáhala jejich branné připravenosti.

Ve vnitřním životě organizace soustředíme pozornost na zkvalitňování vnitrosvazového života v duchu požadavků stanov a závěrů 4. pléna ÚV Svazarmu, na zvýšení úrovně řídicí a organizátorské práce všech orgánů Svazarmu, rozšiřování základny aktivních členů, funkcionářů

a cvičitelů, na ustavování nových základních organizací, rozšiřování počtu jejich klubů zájmových činností a budování potřebné materiální a výcvikové základny. Úsilí územních orgánů, rad odborností, sekcí i základních organizací Svazarmu musí směřovat ke kvalitnímu splnění a překročení úkolů vytyčených pro činnost organizace v roce 1976.

Velmi konkrétní úkoly nás čekají na leteckém a parašutistickém úseku naší činnosti. Budeme zde zajišťovat přechod k nové koncepci svazarmovského letectví a parašutismu, řešit složité problémy jejího finančního a materiálně technického zabezpečení i otázky progresivního a efektivního způsobu výcviku a zvýšení

kázně a bezpečnosti leteckého provozu. Naše aerokluby budou stát před úkolem přivést ve spolupráci se Socialistickým svazem mládeže do svých řad mladé dělníky, rolníky a studenty a intenzivním působením vytvářet u nich zájem o aktivní službu v československém vojenském letectvu.

Rozhodujícím předpokladem ke splnění těchto náročných úkolů je zkvalitnění přípravy kádrů, cílevědomější a soustavná péče o jejich politický i odborný růst. V širokém, dobře připraveném aktivu dobrovolných funkcionářů je síla naší organizace. Vytváření takového aktivu, výběr a příprava schopných, socialismu oddaných pracovníků s dobrými organi-

Také parašutisté přivázejí z mezinárodních soutěží pravidelně cenné trofeje. Na fotografii je družstvo mistrů světa v parašutismu na léta 1974/1975. Zleva: Václav Hýnek, Josef Reichert, Stanislav Lacina, Ivan Hoško a ing. Ivo Skoták

zátorskými vlastnostmi, se snahou o prohlubování svých znalostí, se musí stát každodenní starostí a úkolem všech našich organizací a orgánů.

Myslíme-li to se zlepšením naší práce vážně, musíme se neustále vracet k závěrům listopadového pléna ÚV KSČ, trvale si osvojovat styl a metody práce založené na kritické analýze problémů a výsledků práce, na objektivním hodnocení situace a vytyčování náročných, ale reálných úkolů. Úsilí o zkvalitnění naší práce musí být provázeno nesmiřitelností vůči jakýmkoli nedostatkům, musí se projevit ve vytváření ovzduší vysoké společenské odpovědnosti, v cílevědomé snaze po zdokonalování našeho ideově výchovného a branně sportovního působení. V tom spočívají rozhodující záruky, že úkoly XIV. sjezdu KSČ budou ve Svazarmu úspěšně splněny. To bude také náš nejlepší přístup k nastávajícím přípravám XV. sjezdu Komunistické strany Československa.

VĚCNĚ A KONKRÉTNĚ

Český ústřední výbor Svazarmu spolu s Českou ústřední radou aeroklubu Svazarmu uspořádal 1. listopadu loňského roku v Mladé Boleslavi aktiv, jehož cílem bylo zhodnocení plnění závěrů II. a V. sjezdu Svazarmu, vytyčení hlavních úkolů na tento rok, v souvislosti s XV. sjezdem KSČ a 25. výročí Svazarmu, a konečně vzájemná výměna zkušeností. Byl to aktiv pořádaný poprvé v takovém rozsahu jednou odborností.

Z hlavního referátu předsedy ČÚV Svazarmu, generálmajora Miloslava Vrby, a přednesených diskusních příspěvků vyplnul okruh úkolů, na něž je nutno se zaměřit.

Společenské poslání

Svazarmu při výchově socialistického člověka je jednou ze základních podmínek jeho úspěšného rozvoje. Aerokluby se staly iniciátory a organizátory řady branně výchovných a společensky prospěšných akcí, které posilují postavení svazarmovské organizace ve společnosti. K prohlubování společenského poslání Svazarmu přispělo v nemalé míře i plnění volebních programů Národní fronty a dobrovolná brigádnická práce členů aeroklubů.

Ideově výchovná činnost

se musí stát nedílnou součástí všech aeroklubových odborností, formovat u členů aeroklubů uvědomělý, aktivní postoj k úkolům socialistické výstavby i obrany vlasti. Nositelem ideové výchovy musí být především funkcionářský aktiv, instruktoři a cvičitelé. Proč usilovat o soulad političnosti a odbornosti právě u cvičitelů a instruktorů? Protože oni jsou s převážnou většinou členů v bezprostředním styku, se svými cvičenci tráví mnoho hodin, znají je, a proto má jejich působení největší účinky.

Masová základna

branně sportovní a technické činnosti, její rozšíření, je jedním z prvořadých

úkolů Svazarmu. Je pochopitelné, že letectví a parašutismus jsou z mnoha důvodů sporty přísně výběrové. V aeroklubech jde proto především o překonání názorů, že jsou jednoúčelovými organizacemi, a o zaměření jejich činnosti k víceúčelovému využití všech zařízení. Masové působení a rozvoj členské základny správně chápou tam, kde na letišti zvou školy, mládež, letecké modeláře, působí jako organizátoři masové branných závodů, účastní se DZBZ a SZBZ, střeleckých soutěží atd.

Práce s mládeží

je specifickým problémem Svazarmu. Je úkolem i aeroklubů cílevědomě získávání mladé generace k aktivní účasti na všestranném rozvoji naší společnosti a k obraně socialistické vlasti. Na úseku výchovy mladé generace jsou již dobré zkušenosti. Některé aerokluby mají patronátní smlouvy se školami, učilišti a organizacemi SSM, jiné pořádají pravidelné dny otevřených dveří pro školy a mládež. Svou tradici o dobré výsledky mají kroužky mladých parašutistů. Druhým rokem organizované pracují i kroužky mladých letců. Ani zde nejsou špatné výsledky. Daleko lepší vztahy by však měly být mezi aerokluby a leteckými modeláři. Práci s mládeží musíme postupně dostat na takovou úroveň, abychom mohli hovořit o svém vlastním aeroklubovém dorostu. Proto je třeba se znovu a znovu zamýšlet nad tím, jak práci s mládeží v aeroklubech obohatit, hledat nové formy této společensky prospěšné činnosti.

Jednotný systém branné výchovy

si rozpracovala Česká ústřední rada aeroklubu pro své podmínky. Ukázalo se, že bylo zcela správně zaměřit hlavní úsilí na plnění úkolů pro potřeby armády. Aerokluby již řadu let a tradičně dobře vychovávají brance-výsadkáře, cvičí i vojáky výsadkového vojska v záloze. Velkou část výsadkářů v záloze se podařilo zapojit do

funkcí cvičitelů a instruktorů. Velení armády několikrát vysoce ocenilo kvalitu přípravy pilotů v záloze, které aerokluby donedávna školily. Do sféry plnění JSBVO patří i spolupráce s vojenskými útvary a jednotkami Lidových milicí. Přes dílčí dobré výsledky jsou ještě další možnosti, jak zlepšit tuto spolupráci, rozšířit ji, zejména s Lidovými milicemi. Nelze se spokojit s dosaženými výsledky, ale přemýšlet o tom, jak JSBVO v aeroklubech dále rozvíjet.

Organizátorská a řídicí práce

podstatným způsobem ovlivňují kvalitu vnitřního života Svazarmu a posilují i jeho společenskou funkci. V organizátorské práci existují všude velké a dosud nevyužité rezervy. Proto bylo všem základním organizacím, a tedy i aeroklubům, 4. plenárním zasedáním ČÚV Svazarmu uloženo v souladu se stanovami rozvíjet soustavnou politickoorganizač-

Generálmajor M. Vrba předává medaili ČÚV Svazarmu předsedovi MěstNV ve Dvoře Králové s. Šubrtovi

ní a společenskovýchovnou práci, rozvíjet branně sportovní činnost. V mnoha aeroklubech se to daří a jejich práce je uznávána a oceňována veřejností, stranickými orgány, národními výbory i složkami Národní fronty.

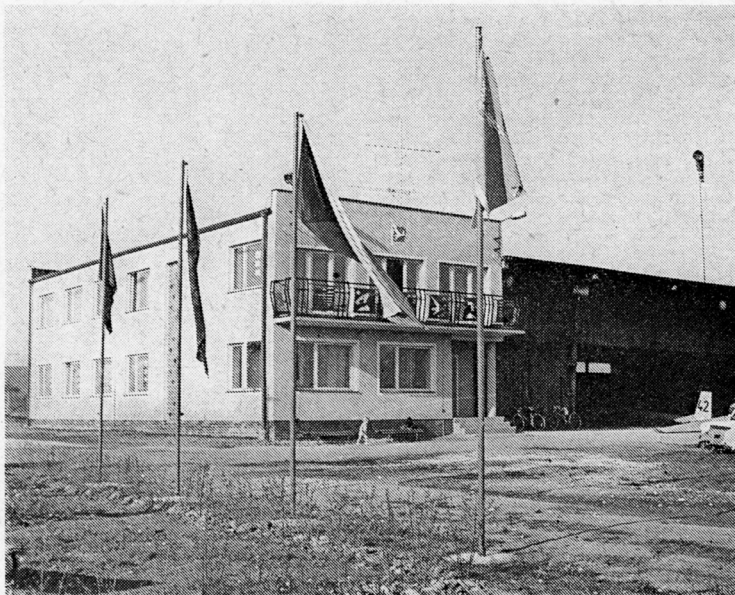
Aktivita a iniciativa

byla námětem 6. plenárního zasedání ÚV Svazarmu. Rozvíjela se při zabezpečování rozvoje činnosti, upevňování celospolečenského postavení Svazarmu, při plnění výcvikových úkolů, zajišťování politickopropagačních akcí, v budování a rozšiřování materiálně technické základny. Členové aeroklubů pomáhali brigádnickou prací našemu národnímu hospodářství a podíleli se na plnění programů Národní fronty. Jen za rok 1974 bylo v aeroklubech odpracováno více než 370 tisíc dobrovolných brigádnických hodin na několika stovkách akcí a při údržbě letecké techniky. S touto mohutnou budovatelskou činností je v rozporu jen několik ojedinělých případů stagnace a sebeuspokojení, jejichž příčinou je snad nedostatečná vzájemná výměna zkušeností, snad i chybí více aktivity ze strany členů a funkcionářů v místě nebo okrese.

Materiální zabezpečení

aeroklubů není jednoduché. Letecká a parašutistická činnost je velmi nákladná. Česká republiková organizace Svazarmu je si však vědoma významu této činnosti a dává na ni prostředky v rámci svých možností. Množství těchto prostředků však nikdy nezajistí v plném rozsahu veškerou činnost a musí se i nadále počítat s tím, že jen některé úkoly budou plně dotovány, na jiných se bude podílet členská základna. V souvislosti s požadavkem dobře hospodařit a efektivně využívat všech finančních a materiálních prostředků je třeba připomenout listopadové usnesení strany k ekonomickým otázkám, jemuž i aerokluby zůstaly něco dlužny.

Při materiálním zabezpečování další činnosti vyvstanou vážné problémy v motorové a dočasně i bezmotorové technice. Jedním z opatření, jak překlenout dobu několika let, než bude zavedena v dostatečném počtu nová technika, je pečlivé ošetřování dosavadní techniky, její efektivní využívání a maximální prodlužování životnosti, ovšem bez narušení bezpečnosti létání. Ústřední výbor Svazarmu se otázkou krize v zajištění potřebných letadel velmi vážně zabývá. To ovšem nic nemění na tom, že i při řešení otázek

V akci Z postavená provozní budova aeroklubu ve Dvoře Králové

materiálně technického zabezpečení je aktivita a iniciativa neustále aktuální. Jejich rozvíjení je zvláště zdůrazňováno zejména v současném období příprav XV. sjezdu KSČ a 25. výročí Svazarmu.

Hlavní úkoly

tohoto roku a i dalších let nové pětiletky jsou náročné. Prvořadým úkolem zůstává prohlubování společenského poslání Svazarmu při výchově a přípravě socialistického člověka k obraně vlasti. To znamená rozšiřovat vliv Svazarmu na nejširší vrstvy obyvatelstva a zvláště na mládež, a vést je k správnému pochopení významu obrany země pro zabezpečení jejího dalšího socialistického rozvoje. Program a obsah činnosti však musí současně uspokojovat zájmy členů i občanů.

Rozhodujícím článkem činnosti aeroklubů zůstane ideově výchovná činnost, která musí prolínat všemi odbornostmi, veškerou prací členů. V ideové výchově je třeba se zaměřit na vysvětlování politiky strany, upevnění internacionálních třídních svazků, na správné chápání politického dění v třídně rozděleném světě.

Na leteckém úseku došlo v roce 1975 k zásadní změně úkolů, požadovaných od Svazarmu velením naší armády. V aeroklubech zůstane i v dalších letech plnění úkolů ve prospěch armády na prvním místě. Tomuto úkolu se bude podřizovat i sportovní zájmová činnost starších členů. Podstatně se rozšíří práce se cvičenci předbraneckého věku, aby byl vytvořen základ pro výběr branců – budoucích frekventantů vojenských leteckých škol. Na úseku parašutismu se bude pokračovat s výcvikem branců-výsadkářů i výsadkářů v záloze.

Výcvik letců a parašutistů zůstane vždy vyhraněně výběrovou činností. Přesto se musí hledat cesty masového působení na mládež a plnit tak současně dva úkoly – přitahovat ke svazarmovské činnosti mladé lidi a vytvářet si dostatečnou počty zájemců o odbornost. Neměl by existovat ani jediný aeroklub, který by neměl úzkou spolupráci se SSM, školami, s kroužky mladých.

V popředí této činnosti by měli být nejlepší sportovci, rekordmani a reprezentanti, protože právě oni jsou pro mládež přitažlivými vzory.

Světla a prostorná učebna a klubovna

5.února 1976

Na třídní zdvořilostní návštěvu družebního maďarského aeroklubu Csepel Budapešť odlétá pravidelnou linkou ČSA delegace ve složení Křištof a Vršovský.

21.února 1976

Náčelník letiště Vršovský byl po návštěvě Maďarska zřejmě v dobrém rozmaru, a tak svolal na tuto sobotu letecký personál k prvnímu letovému dni. Na zasněžené letišti přijela zejména mládež, létalo se na navijáku. Další letový den se uskutečnil až 10.4.1976.

Rozkaz na sněhu; zleva: Zdeněk Hammer, Milan Záveský, Jiří Hájek, Jaroslav Toman, Jan Juračka, Jan Pýcha, Alena Tomanová, Jindřiška Šulcová

Zleva: Milan Poskočil, Eduard Vršovský

Zleva: Eduard Vršovský, Jan Pýcha, Alena Tomanová, Jindřiška Šulcová, Jiří Hájek

Zleva: Jan Pýcha, Karel Bednář, Jaroslav Toman

Zleva: Josef Křištof, Václav Žatečka, Milan Záveský, ???;

Nový Dvůr, 21.2.1976

6.března 1976

Na letiště v Novém Dvoře se sešli téměř všichni létající, aby si dopoledne odbyli nově zorganizované teoretické školení, které se omezilo zejména na citace ze svazarmovského předpisu P-1 a Vršovským vytvořených „Pravidel létání na svahu Železných hor“.

Zleva: Eduard Vršovský, Teofil Držík, Vladimír Klínský, Ota Hovorka ml. a vpravo dole Dagmar Šprojcarová; Nový Dvůr, březen 1976

Sobotní odpoledne bylo věnováno údržbě letecké i pozemní techniky. Práce bylo dost. Krom zmíněné přípravy pozemní i letecké techniky se k letištní bráně navozily letištní stříšky - sudy, aby se jim obnovil slušivý červenobílý nátěr. To byla práce hlavně pro „letecký potěr“.

V následujícím týdnu se začal navážet materiál k dostavbě dílny u horního hangáru.

O jarní údržbu „Robura“ se postarali Jiří Hájek (vlevo) a Vladimír Hájek (vpravo); Nový Dvůr, březen 1976

Jaro na letišti; Nový Dvůr, březen 1976

9.března 1976

Do aeroklubů byl doručen pokyn náčelníka VČKA pplk. Penkera, v němž bylo krom jiného oznámeno, že z rozhodnutí generality Československé lidové armády mají všichni její příslušníci zákaz aktivního létání v civilních složkách. V aeroklubu tak byla vyslovena „stopka“ motorářům Držíkovi a Šimkovi, plachtařsky si v tomto roce nezlétali ani Mikláš a Hovorka O.ml.

13.března 1976

Pro Jardu Poskočila a Marii Hrdinovou nastal slavný den! Své „ano“ si za přítomnosti letištní delegace řekli na radnici v Chotěboři a po svatebním obřadu následovala povinná jízda ve „svatbostroj“.

*„Svatbostroj Kmotr“ VT-130 OK-1260 vypůjčený z přibyslavského letiště;
Chotěboř, 13.3.1976*

„Steyer“ Karla Bednáře byl cestou do Chotěboře poněkud žízňivý; zleva Karel Bednář ml., Ota Hovorka st.; 13.3.1976

Svatebčané (zleva) Vladimír Hájek, Marcela Hájková, Alena Tomanová; Chotěboř, 13.3.1976

10.dubna 1976

Jak bylo již zmíněno, byl zahájen celkem pravidelný plachtařský provoz. Samozřejmě, že sem tam se objevila nějaká závada, hlavně na pozemní technice, ale vše bylo co nejrychleji opraveno.

Na letišti nejvíc práce dalo zasypání děr na VPD. Krom divočáků se na nich velkou měrou podílela i Vršovského „podvraťácká“ fenka Máša, náruživá lovkyně myší. Ta vždy vesele mezi plachtaři pobíhala, pletla se pod nohy, ale jak spatřila myš, nic jí nezastavilo. Hrabala a hrabala, dokud myš neulovila. Bylo jí úplně jedno, že půlmetrová jáma je pro přistávající letadlo poměrně velkým nebezpečím, takže nezbývalo nic jiného než přes celou šíři VPD vytvořit rojnici, díry označit a posléze zasypat a uválcovat. A že jich bylo!

Zdeněk Lukeš (vlevo) a Milan Žatečka; Nový Dvůr, duben 1976

Máše se svojí deratizační činností podařilo přerušit i telefonní spojení mezi navijákem a startem, které bylo do země zakopáno jen tak, aby ho „slepice nevyhrabaly“, takže o další zábavu bylo postaráno. Náčelník totiž tvrdě trval na tom, že jen na „mávače“ se létat nebude, a tak drahocenná letová doba toho dne se významně zkrátila.

Když bylo vše zahrabáno, zaválcováno a spojení překontrolováno, svého prvního sóla se konečně dočkal Zdeněk Lukeš.

Zdeněk Lukeš po svém prvním samostatném letu; Nový Dvůr, 10.4.1976

*Josef Vojtíšek při kontrole telefonního spojení
start-naviják;
Nový Dvůr, duben 1976*

*Zleva: Milan Poskočil a Vladimír Hájek
připravují materiál k zasypání děr na ploše;
Nový Dvůr, duben 1976*

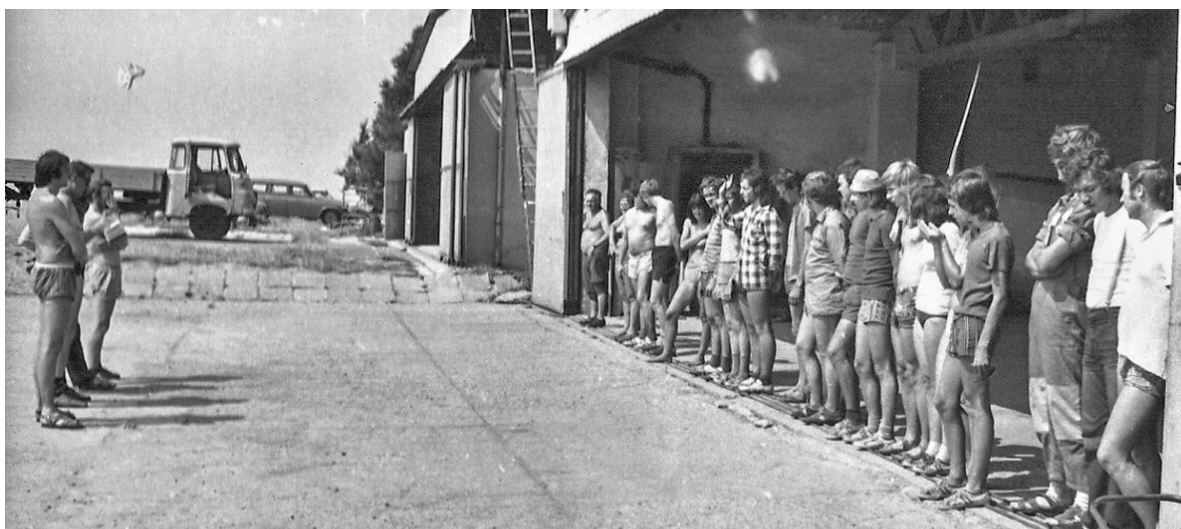
12.-16.dubna 1976

V Praze se pod vedením prvního tajemníka s prezidenta republiky Gustáva Husáka koná 15. sjezd KSČ, který nepřinesl nic jiného než upevnění normalizačního procesu. Závěry sjezdu komunistů pochopitelně dopadly na celou společnost, včetně jejich společenských organizací či spolků.

Reakce Svazarmu na sebe nedala dlouho čekat - V. sjezd Svazarmu byl naplánován do Prahy na dny 26.-28.5.1976.

19.dubna 1976

Příjemné počasí pozdních dubnových dní vylákalo na letiště mnoho pilotů, zejména pilotních žáků a pokračováků.

Nástup na rozkaz; vlevo před nastoupeným „manšaftem“ zleva: Jiří Pilný, Eduard Vršovský, Jiří Hájek; ve dveřích hangáru zleva: Josef Vojtíšek, Naděžda Vršovská, ???, ???, Kateřina Vršovská, Miloš Eiselt, Miloslav Balek, Petr Potůček, ???, Štefan Dobra, Vladislav Halža, Ludevít Dobra, Miroslav Haubner, Táňa Zachařová, Alena Tomanová, Ota Bulis, Petr Lehký, Zdeněk Lukeš, Milan Záveský; Nový Dvůr, duben 1976

23.dubna 1976

8.4

P O D H O Ř A N S K Ý I N F O R M Á T O R

informace pro členy aeroklubu Podhořany
23. dubna 1976

Rada aeroklubu kladně hodnotí přístup našich členů k plnění manuálních úkolů, které byly vytýčeny počátkem letošního roku a jsou nutné pro zabezpečení leteckého provozu. Nelze však připomenout, že některé práce jsou doposud nespíněny :

Sklad materiálu	s. Záveský
naviják H II 263	s. Hájek Vl.
automobil Gaz	s. Vojtíšek
nátěry pásových značek	s. Záveský + letošní žáci

Pracovní úkoly které na letišti provádíme jest třeba pečlivě evidovat a nechat je podepisovat instruktorem nebo přímo náčelníkem letiště, potom vhodit do sešránky u dveří ubykace.

Upozorňuji na dodržování povinnosti všech kdož na letišti docházejí na výševík či na práci. Každý po příchodu se zapíše do knihy přítomných, pokud před odchodem odepíše odchod !

Udělují pochvalu za dodržení jisté bdělosti, při kontrole neznámého člověka na letišti kterého zjistil s. Standa Kužela. Zjistilo se že jde o kontrolní orgán VČ KA s. Mixu člena rady VČK, který prováděl kontrolu zabezpečení majetku a zbraní.

Připomínám povinnost všem čl. na zahajování a ukončení leteckého provozu na středisko řízení letů na VÚ Čáslav. Při ukončení hlase počty provedených letů.

Po ukončení letového dne čl. jest povinen zajistit letouny, zkontrolovat uzamčení hangárů, benzínu a všech objektů, uložení klíčů a zkontrolování čistoty užívaných objektů.

Upozorňuji všechny členy na osobní kontrolu všech osobních dokladů. Zaplacení a vylapení příspěvkové známky. U členů starších jde o 130,- Kčs. U žáků 400,- a u Nových žáků 400,- a další 400,- Kčs na soustředění které bude začátkem prázdnin.

Vyhodnocení celostátní plachtařské soutěže. VAP se umístil v rámci ČSSR na 44 místě. 74 účastníků letišť.

V jednotlivcích : Tomáš Mikláš 63. Vršovská Nada 252. Marcel Jarosl 286. Hájek Vladimír 376. Z 502 účastníků

V této sportovní činnosti má náš aeroklub stálou slabinu v tom že má stále málo účastníků v celostátní soutěži. V rámci daných možností se musíme do budoucna v této činnosti polepšit.

S. Nada Vršovská jest nominovaná na mistrovství ČSSR žen které bude v Nitře a VČKA ji pozvalo na soustředění reprezentantů které se uskuteční na letišti v Hořicích ve dnech od 17.6.- 26.6. 76. VAP zajistí aby jmenovaná mohla ještě před nástupem provést několik letů na letounu VT 116.

Ú č a s t v M á j o v é m p r á v o d u v Pardubicích. V letošním roce se účastníme průvodu se svým větrom L 13 6202 zvaný Welinkton. Sraz účastníků bude 1.5.1976 v 7.30 před prodejnou perníku na třídě 7. listopadu kde budeme montovat větrom. Přijďte všichni kdož budete zdraví abychom dokázali pardubákům, že ve městě existuje dobrý aeroklub jež má velkou tradici v kolébce ČS letectví. Dále posílit postavení v rámci OV Svazarmu !!! Ústroj jednotná ! modrá košile- svazáci červenou k kravatě ostatní si vezmou kravatu modrou , šedivé nebo nějaké světlejší kalhoty. Rada očekává 100 % účast . Přijďte všichni !!

Za radu VAP Vršovský Ed.

Ukázka literární tvorby náčelníka Vršovského; Nový Dvůr, 23.4.1976

„Boreček“ Jaroslav Poskočil se „stopětkou“ Z-125 OK-IFD se připravuje k dalšímu plnění letů motorářské osnovy; na snímku je patrný navezený materiál k výstavbě dílny; Nový Dvůr, duben 1976

1.května 1976

Východočeský aeroklub Podhořany se v Pardubicích účastnil prvomájového průvodu s „Veloušem“ XL-13 OK-6202.

Zleva: Ota Bulis, ???, Vladislav Halža, Lubomír Dostál, ???; Pardubice, 1.5.1976

*Zleva: Ladislav Čermák, Vladimír Hájek,
Ota Hovorka st.; vlevo dole: Radek Hájek;
Pardubice, 1.5.1976*

*Zleva: Jindřiška Šulcová, Táňa Zachařová,
Marcela Hájková; uprostřed Radek Hájek;
Pardubice 1.5.1976*

*V popředí zleva: Josef Tichý ml., Stanislav Kužela; v pozadí zleva: Milan Záveský, Jiří Pilný,
Milan Poskočil; Pardubice, 1.5.1976*

Na levém snímku v popředí zleva: Ota Hovorka st., Naděžda Vršovská, Jindřich Hostovský, Marcela Hájková, Jaroslav Mercl, Karel Bednář st., Václav Horešovský; na pravém snímku „Velouš“ před papalášskou tribunou; Pardubice, 1.5.1976

Po té velké slávě se musel „Velouš“ opět rozebrat, naložit na „trandák“ a odvést na letiště; Pardubice, 1.5.1976

květen 1976

V dubnu odešel Jarda Toman plnit svoji občanskou povinnost. Po slavnostní vojenské přísaze ho na první vycházce v Mariánských Lázních navštívili jeho nejbližší a kolegové z letiště.

Jaroslav Toman už jako voják základní služby s Jirkou Hájkem a se svojí sestrou Alenou na první vycházce; Mariánské Lázně, květen 1976

Zatím na letišti v Novém Dvoře o sobotách a nedělích nastala doba intenzivních navijákových provozů. Natěšená mládež se v ony dny ve velkém počtu sjížděla k výcviku a instruktoři bratři Hájkové, Bednář, Mercl a Záveský měli se co ohánět. Při rozkazu před létáním mnohdy ani šíře vrat hangáru přítomným nestačila!

zleva: Josef Vojtíšek, Ladislav Čermák, Naděžda Vršovská, ???, Milan Poskočil, Kateřina Vršovská, Ota Bulis, ???, Miloslav Balek, Petr Potůček, Miloš Eiselt, Alena Tomanová, Jan Zigmund, ???, Vladislav Halža, Štefan Dobra, Miroslav Haubner, Táňa Zachařová, ???, Petr Lehký, Zdeněk Lukeš, Milan Záveský; v popředí zády zleva: Jiří Hájek, Vladimír Hájek, Eduard Vršovský, Jiří Pilný; Nový Dvůr. květen 1976

8.května 1976

Na navijáku se začalo se létat hned s rozedněním, pak krátká přestávka na snídani, oběd, a potom až do večera nahoru a dolů. Nebylo snad žáka, který si do svého zápisníku ten den nezapsal kýžených (a maximálně povolených) osm startů.

A celkový výsledek? 101 navijákových startů! To tady hodně dlouho nebylo! Spokojenost a dobrá nálada tu sobotu zavládla vůkol a večer u Franců bylo o čem povídat.

Navijákový start L-13 OK-6814 ve směru dráhy 25; na snímku jsou patrné provedené práce při obnově dílny u horního hangáru; Nový Dvůr, květen 1976

26.-28.května 1976

Do Prahy byl svolán V. sjezd Svazarmu ČSSR, který mimo jiné uložil ÚV Svazarmu rozpracovat závěry a usnesení sjezdu na svém 9. plenárním zasedání (viz 11.6.1976).

1.června 1986

PODHOŘANSKÝ informátor č. 5

1.června 1976

Informace pro členy Východočeského aeroklubu Podhořany.

Vážené soudružky a soudruzi !

Plachtařská sezona jest v plném proudu a musíme konstatovat že letové dny probíhají ne zrovna uspokojivě. Zejména pokud jde o plnění hlavních úkolů které před nás postavil VČKA.

Na základě této skutečnosti a dle plánu práce rady VAP svoláváme

Č I E N K O U S C H Ů Z I

dne 12. června 1976 v 08,00 hodin na letišti Svazarmu v Podhořanech

Program : 1./ projednání současného stavu výcviku
2./ návrh opatření pro zrychlení leteckého výcviku
3./ 55 výročí založení KSČ- úloha Svazarmu v branné politice KSČ
4./ obsazení letních soustředění personálem
5./ stav finanční situace

L e t n í p l a c h t a ř s k é s o u s t ř e d ě n í

Elementární výcvik začíná dnem 1.7.1976 nástup účastníků ve středu

30.6.1976 do 18,00 hodin. Zúčastní se tito soudruzi :

Balek, Dobra Eiselt, Haubner, Juračka, Lisner, Tomanová, Lukeš,

Pýcha, Sulcová, Zacharová.

Dobra, Semerád, Potůček, Bulis, Zigmund, Halža, Dostál, Krájčí

Janeček.

Instruktoři : Hájek Jiří- Záveský Milan.

navijákaři : Hovorka Ota st.- Pilný Jiří.

Stravování bude zajištěno v závodní jídelně.

P o k r a č o v a c í a s p o r t o v n í v ý c v i k .

Od 25. června 1976 do 19. srpna 1976. Tohoto soustředění se zúčastní všichni piloti pokračovací a sportovní osnovy. Toto soustředění jest možné spojit s aeroklubem Skuteč v rámci lepšího využití vlečného letounu. Program tohoto soustředění jest uveřejněn již delší čas na nástěnkách 25 výročí Svazarmu a doposud není žádná čárka. Jde o to aby přidělené hodiny na vlečném letounu byly náležitě využity.

Od 1. srpna do 14. srpna 1976 bude na našem letišti hostovat AK Letňany. Letňany budou mít svůj vlečný letoun a jest možno tento využíván .

P o v i n n o s t č l e n a a e r o k l u b u

Předseda politickovýchovné komise upozorňuje na tu skutečnost, že řada našich členů zaostává v plnění svých povinností vůči aeroklubu v odpracovaných hodinách na údržbě budov a materiálu. Přesný seznam soudruhů kteří neplní tuto povinnost jest zveřejněn na nástěnce u kanceláře.

S c h ů z k a r o d i č ů s n á č e l n í k e m l e t i š t ě a p ř e d s e d o u A K

Předseda AK společně s náčelníkem letiště zvou na den 19.6.1976.

od 14, 00 hodin všechny rodiče našich pilotních žáků na letiště do Podhořan na besedu která bude sloužit k tomu aby rodiče blíže poznali problematiku leteckého výcviku v táborech. Bude uspořádána beseda s vlečným letcem a bude promítnut zábavný film s leteckou tematikou. Na tuto besedu zveme všechny naše členy aeroklubu, společně s rodiči.

Pro rodiče bude podáno občerstvení které připraví naši žáci !

Náčelník letiště

Vršovský Eduard

6.června 1976

Jaroslav Poskočil úspěšně složil teoretickou i praktickou zkoušku sportovního pilota motorových letadel a hned započal s výcvikem vlekaře. Byl to velký důvod k radosti, protože v současné době vlekali stabilně pouze zaměstnanci Modely Šára a Vršovský (i ve všední dny), citelně chyběl Držík, kterému vojenští páni zakázali létat „v civilu“. Ostatní motoráři-vlekaři (Svatoň, Šprojcarová a Vinopal) jezdili na letiště tak, jak jim pracovní a rodinné povinnosti dovolovaly.

Václav Šára

*Jaroslav Poskočil
Nový Dvůr, červen 1976*

11.června 1976

Mládež ve věku 15-27 let počala v aeroklubech početně značně převyšovat „staré orly“. Jenže s mládím přicházely nové myšlenky a nové ideály, které tak úplně nebyly ve shodě s názory oficiálními.

Toho si byli soudruzi na ÚV Svazarmu dobře vědomi, proto přitvrdili ve stupňování indoktrinace členské základny. Závěry 9. plenárního zasedání ÚV Svazarmu uveřejnil časopis Letectví+kosmonautika v č.16/1976:

9. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ ÚV SVAZARMU

Dne 11. 6. 1976, krátce po 9. hodině, zahájil předseda ÚV Svazu pro spolupráci s armádou, armádní generál Otakar Rytíř, 9. plenární zasedání ÚV Svazarmu, na jehož programu bylo projednání závěrů XV. sjezdu KSČ a způsob jejich realizace ve Svazarmu.

Úvodní projev přednesl člen OV KSČ Prahy 1 a vedoucí oddělení státní administrativy ÚV KSČ s. Eugen Turzo. Zdůraznil význam XV. sjezdu KSČ pro rozvoj naší socialistické společnosti a pro zabezpečení její obrany a v další části projevu vyzvedl úspěchy Svazarmu. Mimo jiné uvedl:

„Pod vedením strany a v nedílné jednotě s budovatelským úsilím našeho lidu byly rovněž úspěšně plněny úkoly při upevňování obranyschopnosti našeho státu. XV. sjezd ocenil výsledky a úroveň bojové připravenosti naší Československé lidové armády. Bylo by možno na celé řadě skutečností ukázat, že došlo rovněž k upevnění celého branného systému našeho socialistického státu. Významně jsme zlepšili plnění úkolů v branné výchově obyvatele a mládeže. Zesílilo úsilí celé společnosti, aby se obrana socialistické vlasti stala záležitostí všech občanů a složek naší země a vzrostl vliv strany na tento vývoj.

Na plnění těchto úkolů se podílela s dobrými výsledky i naše branná společenská organizace. Svým úsilím a výsledky v přípravě brančí, ve výchově záloh a přípravě specialistů i svoji funkcí v civilní obraně obyvatele závodů a měst významně přispěla ke splnění linie XIV. sjezdu.

Jestliže XV. sjezd ocenil vlastenecké a internacionální postoje našich pracujících i vlastenecké a internacionální postoje a připravenost naší armády, pak toto ocenění platí též Svazarmu a jeho úsilí v provádění vlastenecké a internacionální výchovy, branné technického a branné sportovního působení mezi mládeží a také úspěchům, kterých dosahují svazarmovské organizace v masové politické práci mezi naším obyvatelstvem. Strana si vysoce váží takového společenského prospěchu a socialisticky angažované práce svazarmovců a bude jí i nadále věnovat plnou podporu.

Zvláště bych chtěl na dnešním významném zasedání vašeho ústředního výboru ocenit, a bylo to vyzdvíženo i na řadě okresních konferencí KSČ, že se Svazarm stal významným propagátorem a nositelem idejí brannosti, branných aspektů socialistického vlastnictví a proletářského internacionalismu, jak mu bylo uloženo usnesením ÚV KSČ o jednotném systému branné výchovy. Především tyto skutečnosti přispěly k tomu, že se podařilo znovu obnovit vztah pracujících k naší branné organizaci.

Velkým politickým úspěchem v práci Svazarmu je, že se tedy znovu upevnilo jeho postavení v Národní frontě a v systému branné výchovy. Podstatu úsilí a činnosti Svazarmu tvoří znovu práce pro společnost, pomoc ozbrojeným silám a získávání širokých vrstev obyvatelstva a mládeže k aktivnímu podílu na plnění úkolů politiky naší strany. Takovýto přístup Svazarmu k jeho společenské funkci

je plně v souladu s růstem úloh společenských organizací a s tím, jak se spolu s rozvojem společnosti bude dále posilovat socialistická demokracie a účast pracujících na výstavbě, správě a také i ochraně společnosti. Rozhodující místo v tom sehrały základní organizace, členská základna a široký dobrovolný svazarmovský funkcionářský aktiv. Jim především patří uznání a dík za vše, co vykonali pro splnění linie XIV. sjezdu KSČ!“ Dále se s. Turzo zabýval novými úkoly Svazarmu:

„V rámci hlavních úkolů k zabezpečení socialistického rozvoje země XV. sjezd v závěrečné v oblasti zahraniční politiky a obrany země zdůraznil, že tvořivá činnost našeho lidu se může úspěšně rozvíjet především v podmínkách mírového života.

Proto bude podstatou vojenské politiky naší strany a státu i v dalším období důsledné uplatňování leninského požadavku budování a obrany socialistické vlasti. V tom je i důvod, proč strana a státní orgány v duchu leninského odkazu trvale dbají na posilování branné připravenosti země, na nutnou úroveň branné výchovy a na zabezpečování potřeb naší Československé lidové armády. Strana bude i nadále pečovat o to, aby odkaz V. I. Lenina o všelidovém charakteru obrany socialistické vlasti a o potřebě neustále upevňovat jednotu armády a lidu se naplňoval konkrétní činností a širokou účastí pracujících na branné výchově a zabezpečování branných potřeb státu.

Na plnění těchto úkolů má a bude mít i do budoucna svůj velký podíl rovněž Svazarm. Z hlediska jeho dalšího zaměření tak, jak je obrana socialistické vlasti nedělitelná a musí být záležitostí všech občanů, tak bude potřeba dbát, aby výchovné úkoly, uložené armádě a všem složkám obrany země, byly chápány jako hlavní úkoly Svazarmu. Zpráva XV. sjezdu, schválená jako linie, to Svazarmu přímo ukládá. Závěry k otázkám obrany země musí chápat všichni ve naší organizaci jako závaznou linii pro práci se všemi členy, pro práci s brančí i s ostatním obyvatelstvem. Platí to rovněž pro poskytování kvalifikované pomoci Svazarmu školám, národním výborům, Socialistickému svazu mládeže i ostatním složkám a organizacím provádějícím brannou výchovu.

Hlavní úkol Svazarmu – vyplývající z XV. sjezdu KSČ, spočívá především v nutnosti pozvednout veškerou činnost organizace na vyšší stupeň.

Řešení tohoto úkolu bude potřeba podřídit řídicí činnost všech orgánů. Při rozpracovávání závěrů XV. sjezdu vystává úkol po celé šíři domyslet a dovést do konkrétních praktických opatření závěr, že obrana socialistického státu je záležitostí všech a že služba v armádě je čestnou občanskou povinností. Jde o významné a náročné úkoly komunistické výchovy našich občanů a naší mládeže. Její plnění s daleko vyšším efektem si vyžádá podstatně zintenzivnit a zkvalitnit masové agitační a propagandistickou práci.

Nyní k druhé oblasti, v níž se otevírá Svazarmu na základě závěrů XV. sjezdu široký prostor pro posílení společenské angažovanosti. Týká se podstatného rozvoje branné technických a branné sportovních činností Svazarmu.

Na mnoha místech jednání XV. sjezdu byla zvýrazněna nutnost dalšího vědeckotechnického rozvoje, efektivnějšího uplatňování poznatků vědy, rozvoje techniky, automatizace a technického vzdělání. Věda a technika má být jedním z hlavních pohonů dalšího budování naší rozvinuté socialistické společnosti. Stejný vývoj probíhá rovněž v armádě, kde zavádění nových druhů zbraní a bojové techniky kladé nebyvalé rostoucí požadavky na připravenost a vysoké znalosti a dovednosti vojáků. I zde v obou uvedených oblastech má již Svazarm řadu dobrých zkušeností v naplňování svého podílu při šíření základních znalostí branné technických oborů.

S požadavkem dalšího rozšiřování podílu branné technického působení je velmi těsně spjat další úkol uložený Svazarmu XV. sjezdem strany – podstatně zvýšit pozornost kvalitě provádění branné sportovních činností. Zvláště naléhavé se zde ukazuje potřeba docílit větší soustavnosti v branné sportovní přípravě a také podstatně rozšířit okruh zapojených sportovců.

Úkol Svazarmu při podpoře růstu technické kvalifikace pracujících a mládeže spočívá tedy v tom – zabezpečit další masovější rozšíření branné technických činností a branné technických sportů. Musíme zvýšit počty účastníků a soustavněji se v duchu jednání pléna ÚV Svazarmu o rozvoji zájmových činností zabývat úrovní a výsledky jednotlivých svazarmovských technických a sportovních oblastí. Zlepšit budeme muset rovněž výcvikovou, tréninkovou a výchovnou činnost v přípravě svazarmovského sportovního dorostu, kandidátů na mistrovské tituly a členů reprezentačních družstev. Žádoucí se ukazuje rovněž věnovat více pozornosti osobní a také vojenské příkladnosti svazarmovských sportovců v technických sportech a trvale též zabezpečovat přípravu sportovních pracovníků.“

Potom s. Turzo podrobně rozebral nutnost podstatně zkvalitnit řídicí činnost a na potřebnou úroveň pozvednout úlohu a práci základních organizací, zlepšit práci s kádry a zvýšit úlohu volených orgánů a metodický podíl rad odborností, trvale spojit kolektivnost vedení a rozvojem aktivity každého jednotlivého člena.

Předseda ÚV Svazarmu armádní generál Otakar Rytíř pak ve svém vystoupení ukázal, jak se bude Svazarm podílet na realizaci závěrů XV. sjezdu KSČ v oblasti upevňování a rozvíjení naší společnosti, při plnění branné politiky strany, při uskutečňování sociálního a kulturního programu XV. sjezdu a jak pomůže při plnění úkolů 6. pětiletého plánu.

V diskusi zaměřené k hlavním myšlenkám obou projevů pak přítomní vyjádřili své rozhodnutí učinit vše, aby úkoly, které strana a naše společnost ukládá Svazarmu, byly splněny. ■

(L+K č.16/1976)

V následujícím materiálu, který zpracoval a aeroklubům rozeslal ÚV Svazarmu, se naplno odhalila obludnost celého systému:

Jako základní úkol při uskutečňování politiky KSČ, zabezpečují organizace sdružené v Národní Frontě, v široké míře podíl pracujících na politickém státním, hospodářském a kulturním životě společnosti, získávají své členy pro politiku strany, rozvíjejí socialistické vztahy mezi lidmi, výchovně a organizátorsky působí na růst jejich uvědomělé pracovní a společenské aktivity, vychovávají je v duchu socialistického vlastenectví a proletářského internacionalismu.

Tento požadavek určuje dominující postavení politicko výchovné práce v činnosti všech společenských organizací, včetně Svazarmu.

Pro aerokluby Svazarmu ČSR, jako jednu z odborností Svazarmu, která má za úkol přípravu svých členů na úseku letectví a parašutismu, to je ve výběrové činnosti, platí tento požadavek prvořadě.

Jádrem politicko výchovné práce v aeroklubech Svazarmu ČSR musí být správná orientace v základních politickoideových problémech současné doby a intenzivní rozvíjení vlastenecko - branných stránek socialistického uvědomění. To vyžaduje soustavné seznamování členů s charakterem soudobého imperialismu, odhalování agresivní podstaty jeho politiky a důsledné vysvětlování marxisticko-leninských zásad mírového soužití.

I nadále je třeba objasňovat vzájemný poměr sil třídně rozděleného světa a vysvětlovat nezbytnost vojenského spojení socialistických států a jejich ekonomické integrace.

Mimořádný význam má boj proti všem projevům oportunismu, nacionalismu a pacifismu. Trvalou pozornost je třeba věnovat vysvětlování současné politiky strany i jejich mezinárodních a vojenskopolitických stránek.

Významné místo v politicko výchovné práci zaujímá vysvětlování otázek socialistického vlastenectví a proletářského internacionalismu, směřující k upevňování jednoty našich národů i vzájemných vztahů mezi socialistickými zeměmi a pokrokovými silami celého světa.

Na příkladech z bojových tradic KSČ, dělnické třídy, domácího i zahraničního odboje a tradic Svazarmu, pěstovat v mládeži úctu k práci ve prospěch společnosti.

Obsahové zaměření politicko výchovné práce v aeroklubech Svazarmu ČSR musí odpovídat úkolům a cílům, které aerokluby Svazarmu plní.

Politicko výchovná práce s členy AK Svazarmu ČSR.

Aerokluby Svazarmu ČSR napomáhají rozvoji svých členů v technických znalostech, fyzických schopnostech, rozšiřují jejich vědomosti a teoretické znalosti, působí na rozvoj morálních a osobních vlastností v duchu komunistické výchovy.

Základním cílem politicko výchovné práce mezi členy aeroklubů musí být seznámení s posláním a úkoly Svazarmu a aeroklubů Svazarmu, správně vysvětlit vlastenecký a branný charakter naší činnosti. Z těchto hledisek objasňovat celospolečenský význam členství ve Svazarmu, vést členy k aktivnímu vztahu k úkolům naší společnosti, vychovávat je k vědomí, že práce v aeroklubech Svazarmu je společensky nutná a je projevem skutečného vlastnictví.

Mezi členy aeroklubů je třeba rozvíjet soudružské vztahy a vztah ke kolektivu, učit je obětavosti, zodpovědnosti, vést je k čestnosti, pracovitosti, hospodárnosti a samostatnosti.

Dbát, aby veškerá činnost v aeroklubech byla prodechnuta vysokou ideovostí a zabezpečovala ideově politickou, morální, technickou a odbornou přípravu všech členů.

Mimořádný význam v politicko výchovné práci je třeba věnovat práci s mládeží.

Politicko výchovná práce s mládeží

Základním cílem politicko výchovné práce s mládeží je formovat ji v socialistickou generaci dnešní doby. To znamená rozvíjet a upevňovat v mládeži správný vztah ke KSČ, k třídnímu charakteru všech událostí, vést ji k zaujetí místa na straně socialismu, vychovávat ji k společenskému vztahu k práci, k odhodlání

aktivně svou prací přispět k vítězství socialismu a komunismu.

Výchova mládeže v aeroklubech Svazarmu ČSR se musí stát prvořadou, pevnou a nedílnou součástí každodenní práce všech instruktorů a funkcionářů aeroklubů.

Politicko výchovná práce s instruktory

Stěžejní otázkou při výchově členů v aeroklubech Svazarmu zaujímá instruktor. Podmínkou úspěšné práce instruktora je politická a odborná autorita a osobní příklad. Proto veškerá politicko výchovná práce s instruktory ať již v aeroklubech nebo v ÚLPŠ musí být zaměřena tak, aby tyto potřebné hodnoty získal.

Politicko výchovná práce s reprezentanty

Základním cílem politicko výchovné práce s reprezentanty je připravit tyto po všech stránkách tak, aby se stali důstojnými reprezentanty socialistické vlasti.

Proto je třeba v první řadě vysvětlovat jim význam reprezentace, ať již místní, krajské nebo státní, dále odpovědnost za svěřené jim poslání a úkoly.

Politicko výchovná práce musí napomáhat k rozšíření politického rozhledu reprezentanta, vyzbrojovat ho pevným třídním postojem ke všem situacím, se kterými se může setkat, hlavně pak při reprezentaci v zahraničí.

Každý reprezentant si musí být vědom toho, že je příkladem pro naši mládež. Proto je třeba vésti reprezentanty k tomu, aby se stali vychovateli naší mládeže.

Veliké úkoly má politicko výchovná práce ve výchově našich budoucích reprezentantů. Cílem zde musí být vyvolat u mladé generace touhu stát se reprezentantem, vypěstovat u nich pevnou vůli, odolnost, samostatnost a odpovědnost.

Rozhodujícím článkem v politicko výchovné práci mezi reprezentanty je a musí být trener. Jeho autorita, osobní příklad, politické uvědomění jako ústřední postavy přípravy reprezentantů je nejpůsobivější. Proto výběru trenerů na všech stupních

aeroklubů musí být věnována maximální pozornost, aby tito byli nejen po odborné, ale hlavně politické stránce plně na výši.

Politicko výchovná práce s funkcionáři

Je předpokladem, že do funkcí v radách aeroklubů na všech stupních byli voleni členové s dobrým politickým rozhledem a odbornými znalostmi.

Přesto však je třeba, aby i tito zvyšovali své, hlavně politické znalosti a proto je třeba, aby jim v politicko výchovné práci byla věnována patřičná pozornost.

Úspěšná výstavba socialismu je stále více závislá na zvyšování uvědomělosti, iniciativy a aktivity. Nejinak je tomu i v aeroklubech Svazarmu. Politicko výchovná práce s funkcionáři aeroklubů musí být zaměřena na zvyšování politického rozhledu, k výchově proletiřáského internacionalismu, socialistického vlastenectví, hospodárnosti, kázni a vysokým osobním hodnotám.

Každý funkcionář aeroklubu musí být dobře obeznámen se současným politickým děním, s mezinárodní politickou a hospodářskou situací, s vnitrosvazovým svazarmovským životem, musí dobře znát Stanovy Svazarmu, usnesení orgánů a tyto řádně plnit.

Politicko výchovná práce v aeroklubech Svazarmu nesmí být zaměřena pouze na členy aeroklubů. Musí působit i na ostatní členy Svazarmu, a na co nejširší část obyvatelstva, hlavně pak mládeže.

Zde bude působit politicko výchovná práce především v oblasti propagace. Přednáškovou činností, ukázkami činnosti před veřejností, při různých příležitostech a pod.

Hlavní formy politicko výchovné práce v aeroklubech Svazarmu (SR):

- individuální výchovná práce instruktorů, trenérů a funkcionářů,
- agitační a propagační činnost,
- kulturně osvětová činnost,
- přednášková činnost,
- spolupráce s hromadnými sdělovacími prostředky.

Individuální výchovná práce instruktorů, trenerů a funkcionářů je základním článkem výchovného procesu.

Pozitivně mohou působit pouze ti instruktoři, trenéři a funkcionáři, kteří svým politickým, odborným a morálním profilem odpovídají úkolům, které mají aerokluby Svazarmu plnit.

Je třeba si uvědomit, že sebelépe připravený instruktor nebo trener nebude dosahovat v politicko výchovné práci dobrých úspěchů, nebude-li sám politicky uvědomělý, s dobrým politickým rozhledem a s dobrými zkušenostmi z politicky výchovné práce. Podmínkou úspěšné činnosti instruktorů, trenerů a funkcionářů aeroklubů musí být jejich politická autorita a osobní příklad.

Všichni instruktoři, trenéři a funkcionáři aeroklubů musí ve své každodenní činnosti považovat politicky výchovnou práci za nedílnou a prvořadou součást své činnosti a aeroklubu.

Agitační a propagační činnost je významný prostředek politicko výchovné práce.

Dobře prováděná agitační činnost je nejúspěšnější tehdy, když působí bezprostředně, osobním stykem. Agitační činnost, mající za cíl přesvědčit a vytvářet motivy aktivního jednání je zvláště účinná, jestliže volí živé slovo a osobní příklad.

Osobní agitace má různé formy jako např. besedy, politické informace a pod.. Velmi přitažlivé a účinné jsou besedy s předními sportovci, účastníky odboje v druhé světové válce, technickými odborníky a pod..

Vedle osobní agitace je účinná i názorná agitace, která velmi dobře přispívá k výchově hlavně mladé generace. Zde může zahrát velmi dobrou úlohu správně zaměřená výzdoba letiště, kluboven a pod..

V propagaci stále zaujímá přední místo podíl aeroklubů na akcích pořádaných Svazarmem nebo jinými složkami NF. Jsou to hlavně vystoupení aeroklubu při různých branných soutěžích, oslavách významných dat a výročí, pořádání let. dnů a dnů otevřených letišť a pod.. Rovněž aktivní účast na DZBZ a SZBZ má velmi dobrý výchovný a agitační účinek.

Kulturně osvětová práce má v systému politicko výchovné práce rovněž své důležité poslání. Potřeba rozvíjet v rámci politicko výchovného působení i vlastní kulturní a společenskou činnost vyplývá ze specifického poslání aeroklubů. Na tomto poli působení se velmi dobře uplatní lety po stopách odboje, bojů, výstavy, besedy, přednášky a pod..

Do této činnosti patří i branně sportovní akce s účastí obyvatelstva a mládeže, setkání s příslušníky armády, návštěva let. útvaru a pod..

Socialistické soutěžení a závazkové hnutí je jedním z významných prostředků masově politické práce a patří k velmi účinným metodám rozvoje výchovy, k podpoře budovatelského úsilí a k růstu technických dovedností a návyků.

Aerokluby Svazarmu musí i nadále věnovat maximální pozornost rozvoji socialistickému soutěžení a závazkovému hnutí na všech organizačních stupních.

Přednášková propaganda je podstatnou složkou politicko výchovné práce aeroklubů Svazarmu.

Aerokluby Svazarmu ji uskutečňují jednak mezi svými členy, jednak pro širší vrstvy obyvatelstva.

Jejím cílem je prohlubovat znalosti o vojenské politice státu, o životě ozbrojených sil, o životě Svazarmu a vlastní činnosti organizace.

K zabezpečení přednáškové propagandy je třeba vytvořit u PVK lektorské skupiny, které mají za úkol tyto akce organizovat.

Spolupráce s hromadnými sdělovacími prostředky má významnou úlohu v ovlivňování členstva i široké veřejnosti.

Na tomto úseku je třeba prohloubit a zkvalitnit dopisovatelskou činnost u všech stupňů aeroklubů a vytvořit podmínky k maximálnímu využití tisku, rozhlasu a televize. K zabezpečení této činnosti je třeba vytvořit při PVK skupinu pro práci s hromadnými sdělovacími prostředky.

Struktura a řízení politicko výchovné práce v Aeroklubu Svazarmu ČSR.

I. Úvodní ustanovení.

Politicko výchovnou práci v aeroklubech Svazarmu ČSR řídí rady aeroklubů Svazarmu. Jako poradní orgán rady v otázkách politicko výchovných zřizují se při radách aeroklubů všech organizačních stupňů politicko výchovné komise /PVK/.

II. Zásady pro zřizování PVK.

PVK se vytváří z řad členů aeroklubů všech odborností, kteří svými schopnostmi, politickou a ideovou připraveností a morálními hodnotami skýtají záruku správného usměrňování politicko-ideové výchovy členů na všech stupních řízení.

PVK se zřizují v souladu se směrnicemi ORG - 3, čl. 3, 5, 6, 7 a 8a.

K prohloubení vlivu PVK v odbornostech a k zabezpečení závěrů 7. a 8. plenárního zasedání ČÚV Svazarmu k užšímu sepětí politicko výchovné práce s odbornou činností, jsou členy PVK stálí zástupci jednotlivých odborností.

III. Metodika práce PVK.

a/ PVK všech stupňů vycházejí ze skutečnosti, že jsou politicko poradním orgánem příslušné rady a jejich činnost prolíná do všech sfér příslušného stupně aeroklubu. Do jednání odborných komisí nezasahují, pokud tyto neporušily třídní a politické principy rozhodování a řízení.

b/ PVK při svých jednáních vycházejí z usnesení příslušných rad aeroklubů, při čemž bedlivě dbají na jednoznačnou realizaci zásadních dokumentů KSČ a usnesení nadřízených svazarmovských orgánů.

c/ PVK při ČÚR aeroklubu Svazarmu a KA Svazarmu se schází ke společnému jednání nejméně 1x za čtvrt roku.

Předsednictvo PVK podle potřeby v závislosti na úkolech a zasedání rady příslušného stupně aeroklubu Svazarmu.

d/ PVK místního aeroklubu Svazarmu se schází lx za dva měsíce, předsednictvo nejméně lx za měsíc.

e/ Ze všech jednání PVK se pořizují zápisy ve smyslu ORG-3.

f/ PVK všech stupňů pracují podle plánu činnosti, který schvaluje příslušná rada aeroklubu Svazarmu. Plán činnosti se zpracovává u ČÚR a KA Svazarmu na kalendářní rok, u místního aeroklubu Svazarmu nejméně na půl roku.

g/ PVK nemá v aparátu aeroklubů Svazarmu odborný protějšek. Vzhledem k různorodosti práce má PVK právo přizvat na jednání zástupce jednotlivých odborností jak z příslušné komise, tak aparátu aeroklubu Svazarmu /příslušného stupně/.

IV. Rozsah pravomocí a povinností.

a/ PVK všech stupňů posuzují a vyjadřují se ke všem otázkám:

- politicko výchovným;
- kádrovým a třídním;
- které by mohly mít nepříjemný dopad na morálně politický stav členské základny.

b/ PVK všech stupňů jsou povinny soustřeďovat, analyzovat a navrhnout radám opatření v oblasti politicko výchovné práce. Za tím účelem mají právo provádět průzkum této činnosti u nižších stupňů aeroklubů Svazarmu.

c/ Dojde-li komise k závěru, že na některém úseku dochází k porušování principů výstavby Svazarmovské organizace a příslušná rada aeroklubu Svazarmu nepřijala potřebná opatření a nebo na oprávněné připomínky a návrhy nereaguje má předseda PVK právo informovat o tom:

- na stupni MA : radu KA Svazarmu a PVK OV Svazarmu,
- na stupni KA : radu AK Svazarmu ČSR a PVK KV Svazarmu,
- na stupni ČÚR : radu AK Svazarmu ČSSR a PVK ČÚV Svazarmu.

d/ PVK uplatňuje svůj vliv na politicko výchovnou práci, výchovu v duchu proletářského internacionalismu a socialistického vlastenectví prostřednictvím:

- usnesení a pokynů příslušné rady aeroklubu Svazarmu;
- členů PVK ;
- lektorské skupiny a přednáškové činnosti;
- aktivu předsedů a volených orgánů.

e/ PVK se aktivně podílí na rozvoji iniciativy a aktivity, navrhuje socialistické soutěže a pomáhá jí radám v jejich řízení a vyhodnocování.

V. Pomocné komise /subkomise/ a náplň jejich činnosti.

Podle čl. 11 směrnic ORG-3 zřizují se u PVK všech stupňů následující pomocné komise:

- politicko organizační,
- lektorská,
- pro práci s mládeží,
- pro práci s hromadnými sdělovacími prostředky.

1. Pomocná komise politicko organizační:

- zajišťuje a připravuje podklady pro rozhodování rady aeroklubu Svazarmu,
- připravuje jednání komise a zajišťuje účast členů na jednání,
- organizuje na nižších stupních aeroklubu Svazarmu průzkumy úrovně pol. výchov. práce,
- připravuje návrh plánu činnosti komise na kalendářní období,
- zabezpečuje stránku administrativní /zápisy, pozvánky a pod./.

2. Pomocná skupina lektorská:

- zpracovává plán své činnosti, který schvaluje PVK,
- navrhuje prostřednictvím předsedy PVK radě aeroklubu Svazarmu zařazení tématiky z oblasti politicko ideové do přednáškové a schůzové činnosti;
- zpracovává nebo zajišťuje materiály pro přednáškovou činnost;
- provádí politicko výchovné přednášky.

3. Podkomise pro práci s mládeží:

- navrhuje a rozpracovává koncepci této práce ve své působnosti,
- provádí průzkum práce s mládeží,
- organizuje výměnu zkušeností a zobecňuje dobré poznatky.

4. Podkomise pro práci s hromadnými sdělovacími prostředky:

- zabezpečuje soustavnou dopisovatelskou činnost do tisku,
- navrhuje a organizuje popularizaci svazarmovské práce v hromadných sdělovacích prostředcích,
- vede statistiku o této činnosti,
- provádí průzkum v této oblasti na nižších stupních.

VI. Závěrečné ustanovení.

Veškerá činnost PVK musí směřovat k tomu, aby činnost na všech stupních řízení a mezi členskou základnou probíhala v duchu usnesení V sjezdu Svazarmu ČSSR, v souladu se závěry XV. sjezdu KSČ a jednotlivých plenárních zasedání KSČ. Svojí činností a vlivem neustále zabezpečovat zásady vedoucí úlohy strany v životě všech aeroklubů.

Politicko výchovnou činnost trvale považovat za rozhodující při plnění úkolů, postavených před kolektivy aeroklubů Svazarmu.

O závěrech 9. plenárního zasedání ÚV Svazarmu zcela jistě vášnivě besedují (zleva) Zdeněk Lukeš, Jiří Hájek, Vladimír Hájek; Nový Dvůr, červen 1976

26.června 1976

(Ze vzpomínek Jana Juračky; zde i dále volně citováno se souhlasem autora z knihy „Paměti starého práškaře“, kterou v roce 2015 vydalo nakladatelství „Svět křídel“)

„Nastal den mého prvního sóla. Bylo to 26.6.1976. Už žádný instruktor za mnou, jen já sám a poprvé v životě! Přezkoušel mě sám náčelník a povídá: 'Dobrý, jdi na to sám a neboj se, první sólo let je nejlepší v životě. Nikdy už to tak nezaletíš!'

A zrovna, když jsem lezl do Blanika, se na letišti objevil na návštěvu táta s mámou. Maminka to nechtěla vidět, ale tatka se dmul pýchou, že ten jeho kluk poletí sám. A já to první sólo letěl opravdu maximálně soustředěný, přesně tak, jak mě to instruktoři naučili. No, a jak tenkrát velela tradice, šup se sólistou na žebřík, přivázat, polít ho vším možným sajrajtem co se dá na letišti poshánět a takhle vylepšeného ho na tom žebříku odnést za hrozného rámusu přes celou vesnici k místnímu rybníku, vybrat místo s nejhustším žabincem a hodit ho do vody.

*Zleva: Petr Lehký, Jan Juračka,
Miloslav Balek*

Exekuce vykonaná na „sólistovi“ Janu Juračkovi; Nový Dvůr, 26.6.1976

*Zleva: Petr Lehký, Jan Juračka,
Zdeněk Lukeš*

Zpátky už šel sólista sám, nikdo s ním nechtěl mít nic společného, s takovým zapáchajícím strašákem, a navíc musel zpátky a sám dotáhnout ten žebřík.

Obyčejně až do večera pak strávil svůj čas ve sprše, protože kombinace všech těch ingrediencí šla z těla dolů jen velice špatně. A kdo si někdy mydlil intimní partie Solvinou a ředidlem, tak ví.

Jeden z „nástupů na louce“, zleva: Miloš Eiselt, Jan Zigmund, Zdeněk Lukeš, Štefan Dobra, ???, Jan Pýcha, Petr Lehký, Vladislav Halža, Jan Juračka, Miloslav Balek, Kateřina Vršovská, Alena Tomanová, Táňa Zacharová, Miroslav Haubner, Štefan Dobra, Ota Bulis, Petr Potůček, Jindřiška Šulcová; na zemi sedící: Marcela Hájková; vpravo stojící: Václav Šára, Radek Hájek, Karel Bednář ml., Vladimír Hájek, Milan Záveský, Jiří Pilný a ve funkci ŘL Ota Hovorka st.; Nový Dvůr, červenec 1976

2. červenec 1976

Začalo žakovské soustředění. I když školní prázdniny začaly už ve čtvrtek a mnozí z frekventantů byli již na místě, nelétalo se. Na prvé dva červencové dny nařídil náčelník letiště totální úklid ubikací. Pravda, nepořádku tam bylo dost, ale když se umyla podlaha a okna, na kavalce natáhla čistá prostěradla, deky a polštáře dostaly vyprané potahy, začaly obytné místnosti zase vypadat jako lidská obydlí.

A pak nastal čtrnáctidenní kolotoč. Budíček ráno před pátou tak, aby první navijákový start byl s východem Slunce, v osm přestávka na snídani, v jednu oběd, a pak létání až do Slunka západu. Večere většinou vycházela tak na jednadvacátou hodinu, večerka nekompromisně v deset večer!

Co se stravování týká, ohromnou výhodou byla závodní kuchyně Modely, kdy vynikající kuchařka Věra Průšková obstarala snídani, navařila víc obědů a postarala se o přípravu většinou studené večere.

Jediný, komu to nepřišlo vhod, byl pan Franc, který přicházel o kšeft, ale po vyčerpávajícím dni si plachtařští žáci na hospodu stejně ani nepomysleli.

Krom Zdeňka Lukeše a Jana Juračky, kteří si své „sólo“ odbyli již před prázdninami, se během soustředění podařilo odletět svůj první samostatný let i „Pindovi“ Miloslavu Balkovi, Štefanu Dobrovi, Vladislavu Halžovi, Aleně Tomanové a Táně Zacharové.

K ukončení žakovského soustředění patřil i táborový oheň, u kterého tedy bylo náležitě veselo.

*Zleva: Vladislav Halža, zády Jiří Hájek, Kateřina Vršovská, Miroslav Haubner, Miloš Eiselt, Alena Tomanová, Štefan Dobra, Jan Juračka, Petr Potůček, Táňa Zacharová, Ludevít Dobra, Ota Bulis, Miloslav Balek, Jindřiška Šulcová;
Nový Dvůr, červenec 1976*

Na žákovské soustředění plynule navázalo soustředění pokračováků. Na počtu frekventantů se toho moc nezměnilo, protože při žákovském soustředění byla přítomna většina pokračováků a zajišťovala pozemní služby. Teď tomu bylo naopak. Létali hlavně pokračováci a žáci jim sloužili. To ovšem neznamenalo, že by se žáci vůbec „nesvezli“!

Počet navijákových startů se pohyboval denně kolem osmdesátky, hojně se létaly aerovleky.

Počasí přálo, což k leteckému dění přilákalo i pár pilotů-sportovců. Ti „sedlali“ jednomístného „Orlíka“ VT-116 Ok-7411 nebo „Velouše“ XL-13 OK-6202, či některého z „Blaníků“. Sem tam se někdo pokusil o přelet, ale byly to pokusy chabé - končily v lepším případě většinou na letišti v Chrudimi, Skutči, Poličce nebo ve Dvoře Královém, ale mnohokrát se jelo s Gazíkem i na pole. Na spočítání splněných přeletů by stačily prsty jedné ruky!

Přistání na dráhu 07, L-13 OK-3814; Nový Dvůr, červenec 1976

Pokyny před letem předává sám „Mistr“ Eduard Vršovský (vlevo), dále pak zleva: Miroslav Haubner, Jindřiška Šulcová, Zdeněk Lukeš, Jan Luptovský, Stanislav Kužela, Miloš Eiselt, ???, Jan Pýcha, František Jiráček, Miloslav Balek, Nový Dvůr, červenec 1976

Malá galerie některých účastníků soustředění 1976:

Táňa Zachařová

Štefan Dobra

Jan Pýcha

„Emílek“ Miloš Eiselt

Ludvík Dobra

„Pind'a“ Miloslav Balek

„Otan“ Ota Bulis

Josef Svatoň

Nový Dvůr, konec srpna 1976

*Václav Žatečka „domlouvá“
Gazíkovi před cestou na pole;
Nový Dvůr, srpen 1976*

Odpoledne v pátek 30.7.1976 na letišti v Novém Dvoře začali ke svému tradičnímu soustředění na Železných horách přilétávat a přijíždět „letňááci“. Ti tu měli pobýt do 15.8.1976.

K nim se přidalo i pár našich sportovců a pokračováků v naději na kvalitní sportovní úspěchy. Ale, téměř jako vždy tradičně, se začalo kazit počasí, takže i tentokrát toho sportovního létání bylo pomálu.

Ten den se však Jardovi Merclovi na VT-116 OK-7411 a Naděždě Vršovské na VT-16 OK-2414, který se nedávno vrátil z GO, přeci jen zadařilo uletět „stovkový trojúhelník“ Podhořany - Zbraslavice - Havlíčkův Brod - Podhořany.

V pátek 6.8.1976 oslnil svým husarským kouskem Vašek Žatečka. V termicky nepříliš příznivém počasí v sobě potlačil bázeň z dalek a s Blaníkem zamířil rovnou za nosem, směr Polička. A doletěl! Ke „stříbrnému C“ mu však ještě chyběla „pětihodinovka“, a tak si musel ještě rok počkat.

Jedinou útěchou plachtařů v dalších několika dnech bylo, že začalo obstojně foukat na kopec, a tak všechny letňanské větroně, včetně těch podhořanských, se často promenovaly k radosti turistů kolem zříceniny hradu Lichnice. Jeden čas bylo nad kopcem k vidění i 9 letadel najednou.

To však nenechávalo klidným náčelníka Vršovského, který tak nějak pozapomněl na léta, kdy se svými kolegy proháněl na kopci Krajánky a Šohaje. Někde totiž vyhrabal jakási těsně poválečná pravidla létání na kopci Raná a prapodivným způsobem spočítal, že na „náš kopec“ se nevejde víc jak 6 větronů. Tak to „vrazil“ do Pravidel o létání na svahu Železných hor a trval si na svém.

Jenže „letňááci“ to viděli jinak a Vršovák se jim to asi bál zarazit. Tak potom seděl u rádia se signální pistolí nabitou „červeným dýmem“ a každých deset minut žádal létající větroně o hlášení o poloze a výšce.

Když asi za dvě hodiny seznal, že se ve vzduchu nad kopcem neděje nic mimořádného, nikdo se s nikým nesrazil, uklidnil se, a pak všem na zemi pokrytecky vykládal, že: „Jo, jo, Raná je Raná, ale náš kopec je něco jinýho. To koukáte, chlapi, co se tam vejde letadel! Musíte ale pořádně čumět kolem sebe, jinak se stane průser dřív, než bude po Káčiný svatbě!“

8.srpna 1976

Vypadalo to, že tento den by mohl být plachtařům příznivě nakloněn. Vítr se utišil a Slunce se postaralo o termiku. A nastal shon! Všichni chtěli jít na přelet. „Kolumbus“, Josef Křištof, si vzal VT-116 OK-7411, „Babička“, Nad'a Vršovská, VT-16 OK-2414 a dokázali uletět návratovou stovku do Poličky.

Pokusy „Čoudy“ Čermáka (L-13 OK-3814) a Bednáře se Šandou (L-13 OK-9848) na „trojúhelníku dvoustovce“ Podhořany - Křižanov - Moravská Třebová - Podhořany nevyšly, stejně tak jako snaha Kateřiny Vršovské (XL-13 OK-6202) ztéci kýženou „padesátku“ do Poličky.

10.srpna 1976

Tentokrát se „Čoudovi“ zadařilo! S XL-13 OK-6202 dokázal doletět (a vrátit se) do Poličky. Byly to jeho první body do letošní CPS.

Na letiště přijel strávit pár dní dovolené funkcionář družebního aeroklubu Csepel Budapešť Sandór Müller. Vršovák ho povozil ve vlečné a Milan Záveský s ním odletěl na Blaník „stovku“ do Poličky a zpět.

Do Ústřední plachtařské letecké školy ve Vrchlabí odjíždí na tři týdny Milan Poskočil za účelem získání instruktorského oprávnění pro bezmotorová letadla. Kurz absolvoval velmi dobře a podhořanskému aeroklubu tak přibyl nový instruktor!

Milan Poskočil; Nový Dvůr, srpen 1976

Zdalo se, že s koncem letňanského soustředění provoz na letišti v Novém Dvoře utichne. Na týden totiž letiště osiřelo, ale hned od 21.8.1976 si pokročili žáci základního výcviku, kteří měli na dosah pilotní zkoušky, vyprosili pozornost a čas instruktorů Bednáře, obou Hájků, Mercla a Záveského, kteří se u jejich letů střídali.

Vlekaři Šára a Vršovský byli po ruce, tak se létaly poslední aerovlekové starty před pilotní zkouškou. A vyplatilo se!

23.srpna 1976

Trávník podhořanského letiště opět rozčísila kola „stopětky“ Z-126 OK-IFD. Tu toužebně očekával adept základního motorového výcviku Milan Žatečka a byla mu k dispozici až do 10.10.1976. To Milanovi umožnilo pod dohledem pomocného motorového instruktora Vršovského odlétat základní motorovou osnovu a připravit se tak k nástupu studia na Vysoké vojenské letecké škole v Košicích.

Milan Žatečka (vlevo) přihlíží motorové zkoušce Z-126 OK-IFD; Nový Dvůr, 23.8.1976

27.srpna 1976

Krajský plachtařský inspektor Petr Hynek zavítal na Nový Dvůr. Důvod? Pilotní zkoušku úspěšně skládají Jan Juračka, Petr Lehký, Zdeněk Lukeš, Alena Tomanová a Táňa Zacharová.

Vlevo: Táňa Zacharová při jednom z posledních kontrolních letů před pilotní zkouškou, instruktorské sedadlo si k nastoupení chystá Milan Záveský; vpravo: vzadu v kabině Vladimír Hájek, vpředu Václav Krahulec; asistuje Karel Bednář, přihlíží Miroslav Haubner; Nový Dvůr, konec srpna 1976

28.srpna 1976

Motorový výcvik k všeobecnému údivu zahájila plachtařka Kateřina Vršovská! Ještě neměla ani „stříbrné C“, ale do motorářiny ji její otec vyloženě tlačil. Konexe Vršovského zapracovaly a pro ostatní zájemce o motorové létání téměř nemožné se stalo skutkem.

Káčin výcvik však netrval dlouho. Při jednom nácviu přistání málem způsobila nehodu, a tak i Vršovský uznal, že má na motorové létání ještě čas a její výcvik byl přerušen s odůvodněním časového zaneprázdnění.

30.srpna 1976

V úspěšném složení pilotní zkoušky výše jmenované následují: Miloslav Balek a Miroslav Haubner.

Tak tomu se říká grandiózní zakončení plachtařského léta!

zleva: Halža Vladislav, Pýcha Jan, Zigmund Jan, Eiselt Miloš, Zachařová Táňa, Jan Juračka, Lukeš Zdeněk, Dobra Štefan, Lehký Petr, Haubner Miroslav, Vršovská Kateřina; Nový Dvůr, konec srpna 1976

(Ze vzpomínek Milana Žatečky)

„Po pilotkách se z nás stali 'pokračováci' s nárokem létat 'Velouše' XL-13 OK-6202 a byli jsme na to patřičně hrdí. Na Orlíky VT-16 a VT-116 měli nárok jenom sportovci.

V roce 1976 jsem se snažil nalétat disciplíny k získání odznaku 'stříbrné C'. První pětihodinovku se mi podařilo odlétat při letu na kopci, což bylo relativně jednoduché a poté i v termice převýšení 1500m. Měl jsem tedy splněné dvě podmínky na získání stříbrného C a chyběl mi už jenom 50km přelet.

Jedním z důvodů proč jsem ho již nestihl, bylo i to, že jsem začal v rámci vojenského výcviku brance létat motorově. Ale také hlavně proto, že náš náčelník, nás méně zkušené, nechtěl pouštět na přelety!!!

Ještě vzpomínám na jeden aerovlek do termiky. Ve vlečné seděla Danko Šprojcarová - bezva ženská - parťáčka - pilotka. Když lezla do letadla, tak na mě křičela, ať nekoukám po všech čertech, ale po vlečný až zamává na odpojení! Tak jsem nespustil z vlečné oči, ale jen do chvíle, než jsem vpravo uviděl krásný kumul. Ten jsem přece musel prozkoumat! A když jsem se zase podíval dopředu, vlečná nikde! Danko většinou dávala pokyn k odpojení krátkým pokýváním z křídla na křídlo a hned přešla do zvratu, aniž se přesvědčila, že plachťák za ní se vypnul. Její signál jsem propásl a začal cítit, že Blaník nějak těžce letí, ale že by unesl vlečnou? Potlačil jsem a doopravdy - na napnutém laně viselo motorové letadlo a v kabině Danko s vytřeštěnýma očima, ve kterých byla prosba 'NE, TEĎ NE'!!! - myšleno: nevypínej!

Kdybych to totiž udělal, tak by kovové očko na konci lana proletělo jako střela kabinou vlečné a nejspíš trefilo i nebohou Danku.

Naštěstí jsem nezapomněl a počkal, až vlečná zase nastoupá na moji úroveň a lano se trochu prověsí, potom jsem se vypnul. Vše dobře dopadlo, ale když jsem po krásném termickém letu přistál, tak mě Danku drahnou dobu honila po letišti s úmyslem mě zabít! A jelikož byla o hlavu větší a robustnější ... utíkal jsem, seč mi nohy stačily.

Ten večer mě to u France stálo několik po sobě jdoucích piv a rumů....

4.září 1976

Na letišti se objevil jistý Emil Orság, honosící se akademickým titulem. Bez teoretické přípravy zčista jasně započal s Vršovským motorový výcvik! V podstatě nikdo jiný nevěděl, kde měl Orság „tlačenku“ a jakým způsobem dosáhl povolení výcviku (a ještě k tomu na výjimku z věku!), protože kromě zájemců o studium na vojenských školách, bylo zařazení do motorového výcviku pro prostého „aeroklubáka“ v té době už téměř nemožné.

25.-26.září 1976

Do leteckých sportů začal významně promlouvat další fenomén - létání na závěsných kluzácích. Nejvyšší funkcionáři „strany a vlády“ z obavy, že když se počátkem sedmdesátých let do rukou „lidu obecného“ dostala technologie, která by umožňovala nezákonné opuštění republiky (závěsné kluzáky se totiž časem zdokonalily tak, že s nimi šlo využívat termické stoupavé proudy a v příhodném počasí uletět desítky i stovky kilometrů, či k nim připevnit motor a létat bez ohledu na termiku), pocítili nutnost lavinovitě šíření tohoto nového leteckého sportu korigovat a organizovat.

„Rogalla“ nad Ranou

Proto byl Svazarm pověřen úkolem dostat „rogala“ pod řádnou kontrolu. Po celé republice tak řízeně začaly vznikat kluby, které se rekrutovaly z „rogalistů“ dosud létajících „na černo“, neb represivní složky státu představované „Veřejnou bezpečností“, jim počaly tvrdě „šlapat na paty“ a postiženým hrozilo zabavení jejich létacího aparátu i pobyt ve vězeňských teplácích.

Starty ze sedla ranského kopce

zleva: Jiří Hájek a Karel Bednář

*zleva: Alena Tomanová, Jindřiška Šulcová, Marcela Hájková, Ota Hovorka ml., Zdeněk Hovorka, Ota Hovorka st.;
Raná, září 1976*

Snad první masovou akcí pořádanou Svazarmem v tomto novém odvětví činnosti, bylo zorganizování „rogalistického“ sletu na Rané. A u toho pochopitelně nemohli členové VAP chybět, tudíž se živelně vydali na Ranou „na kukačku“.

Bylo na co koukat! A byla to také první předzvěst toho, že jednou se „rogala“ stanou rovnocennými partnery ostatních letců.

Časopis „Letectví+kosmonautika“ zveřejnil následující článek hodnotící 25. výročí činnosti letectví a parašutismu pod „křídly“ Svazarmu :

LETKA 52 (20) 761-800 (1976)

LETECTVÍ + KOSMONAUTIKA, LAURÉAT DU DIPLOME D'HONNEUR DE FÉDÉRATION AÉRONAUTIQUE INTERNATIONALE

■ Vychází čtrnáctidenně – vydává ústřední výbor Svazarmu ve Vydavatelství Magnet n. p., Vladislavova 26, Praha 1, telefon 26 06 51-9

■ Šéfredaktor Zdeněk Formánek

■ Zástupce šéfredaktora PhDr. Jan F. Šára
Sekretář redakce ing. Rudolf Munzar
Grafická úprava Jan Brskovský

■ Členové redakce a telefonní linky:
– prom. fil. Vlasta Hlušíčková (349)
– Libuše Kavanová (349)
– Jiří Kroulík (349)
– Karel Masojídek (480, 485)
– Dana Procházková (480)
– Pavel Týc (471)
– Josef Veselý (480)

■ Redakční rada
Pavel Beckovský, PhDr. Eduard Čejka, CSc., PhDr. František Grznár, JUDr. Jindřich Hanzal, Zuzana Holitscherová, Miroslav Kašpar, František Kdér, ing. Jiří Kobrle, ing. Jan Kolář, RNDr. Jaroslav Kopáček, CSc., doc. ing. Světlomír Láta, CSc., Arnošt Marek, ing. Jaromír Mrázek, Václav Němeček, Oldřich Paprskář, Václav Skála, ing. Jaromír Střejček

■ Adresa redakce Jungmannova 24, 113 66, Praha 1, telefonní ústředna 26 06 51-9 a 26 15 51-8

■ Rozšiřuje PNS, v jednotkách ozbrojených sil MAGNET n. p., administrace Vladislavova 26, Praha 1. Objednávky přijímá každá pošta a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Dohledací pošta 07

■ Cena výtisku 4 Kčs, pololetní předplatné 52 Kčs

■ Inzerce přijímá MAGNET n. p. inzertní oddělení

■ Za původnost příspěvku ručí autor. Redakci nevyžádané materiály se nevracejí. Přetisk povolen s uvedením pramene a při zachování autorských práv

■ Číslo podepsáno k sazbě 19. 8. 1976

■ Tiskne Naše vojsko, závod 8, Praha 6
46 806 © VYDAVATELSTVÍ MAGNET

Na titulní straně tohoto čísla:

Sport odvážných

Snímek: Cyril Grebeš

PŘINESE:

● K 25. VÝROČÍ SVAZARMU ● OHLEDNUTÍ PO 25 LÉTECH ● VÝZKUM MATERIÁLŮ V KOSMICKÝCH PODMÍNKÁCH ● DRUŽICE MARISAT ● VIII. MISTROVSTVÍ SVĚTA V LETECKÉ AKROBACII ● LETADLA 39-45: MOSQUITO NF-2 ● STAVEBNICE Z DUBENY ● MONOGRAFIE L + K: VT-116

25 ROKŮ LETECTVÍ A PARAŠUTISMU VE SVAZARMU

Předseda ústředního výboru Svazu pro spolupráci s armádou armádní generál OTAKAR RYTÍŘ

Ve zprávě o činnosti strany a vývoji společnosti, na XV. sjezdu KSČ generální tajemník KSČ s. Gustáv Husák, když hovořil o obraně naší vlasti, řekl: „Obrana naší socialistické vlasti je záležitostí všech občanů. Ve výchově lidí k připravenosti bránit svou vlast musí nadále plnit své úkoly Svazarm, školy, Socialistický svaz mládeže i další organizace.“

Nemenší význam přikládá zpráva funkcí Svazarmu i v oblasti tělovýchovy a sportu, jako nedílných a důležitých součástí výchovy a rozvoje socialistického člověka, zejména mládeže.

Jestliže se v roce 25. výročí založení Svazarmu hlouběji než kdy jindy zamyslíme nad dosavadní prací naší organizace, musíme ji hodnotit především z těch hledisek, která byla uvedena ve zprávě na XV. sjezdu KSČ, a to zejména proto, že tato hlediska byla dána do vínku Svazarmu již v roce 1951, při jeho založení a nejednou znovu, významnými dokumenty a slovy předních funkcionářů KSČ a našeho socialistického státu, potvrzena.

Při tomto hodnocení si uvědomujeme nesmírnou šíři a hloubku pojmu výchovy socialistického člověka k obraně vlasti. Spolehlivým obráncem socialistického státu může být pouze člověk politicky uvědomělý, oddaný věci socialismu a dělnické třídě, správně chápající principy socialistického vlastenectví a proletářského internacionalismu, našeho spojení s ostatními socialistickými státy a zejména Sovětským svazem, člověk morálně pevný, zásadový, čestný, obětavý, pracovitý, pro kterého je prvořadý prospěch společnosti. Člověk odborně zdětný a vyspělý, fyzicky dobře připravený, psychicky odolný. Tak jsou zformulovány úkoly Svazarmu v Jednotném systému branné výchovy obyvatelstva a v zákonu 73/73 Sb. o branné výchově a tak je také chápe většina členů naší organizace.

V souladu s oprávněným a nezbytným požadavkem soustavně zvyšovat nároky na úroveň výsledků naší práce vedeme v posledních letech naše orgány ke kritickému a náročnému hodnocení dosažených výsledků a ukládáme si stále vyšší cíle. Takto vyvolávaná zdravá nespokojenost s dosud dosaženým nám ale nebrání, abychom se i při kritickém ohlednutí zpět, na uplynulých 25 let práce, nezastavili u úspěchů, kterých nebylo málo, a které jsou nezbytným povzbuzením pro plnění dalších, ještě náročnějších úkolů.

Organizace, které před 25 lety vytvořily Svazarm, uspokojovaly především osobní zájmy a záliby svých členů. Spojení jejich činnosti s celospolečenským zájmem obrany země, bylo velmi odtaziivé. Stejně odtaziivá byla vazba odborného výcviku a sportu s politicko výchovnou prací, která se v těchto organizacích realizovala jen sporadicky. Jedním z prvních úkolů Svazarmu proto bylo sjednotit zájmy jednotlivců s potřebami a zájmy společnosti. Orientovat odbornou zájmovou činnost na zájmovou brannou činnost, na plnění branných úkolů. Dosáhnout vhodného spojení odborné přípravy s politickou a morální výchovou členů. Prostě vytvořit z nové vlastenecké branné organizace pevnou součást rodící se socialistické společnosti, pevné zázemí lidové armády.

Jestliže můžeme dnes s uspokojením konstatovat, že Svazarm tyto hlavní a stovky dalších, odvozených úkolů splnil, patří za to dík především statisícům našich členů, kteří v uplynulých letech správně pochopili jaké jsou úkoly organizace a kde je jejich místo. Patří za to dík tisícům obětavých funkcionářů, cvičitelů a pracovníků, kteří se nezalekli překážek, kteří naváhali obětovat svůj čas a osobní zájmy ve prospěch společnosti. Jen díky jim plní organizace náročné úkoly v při-

1/761

Mimofádnou pozornost věnuje Svazarm získání mládeže pro branné sporty a její výchově. Podobných akcí, jako byl Den otevřeného letiště AK Letňany, jsou na svazarmových letištích každoročně desítky

K aktivním aeroklubům patří AK Podhořany. Tisíce hodin odpracovaných na úpravě letiště a výstavbě letištních budov a zařízení, čímž vznikly statisícové hodnoty, nejsou však vzácností ani v mnohých dalších aeroklubech

Výchově mladých sportovních pilotů se věnuje velká péče. Fotografie je z Ústřední letecké a parašutistické školy ACSR, kde v rámci základního kursu byly ověřovány nové metody intenzivního výcviku

pravě branců, ve výcviku záloh, v civilní obraně, v branně technické výchově mládeže, v reprezentaci a sportu i v širše pojaté branné výchovné práci mezi obyvateli naší socialistické vlasti tak, jak nám to přikazuje JSBVO.

Na dosažených úspěších patří aeroklubům a parašutistickému úseku – aeroklubům Svazarmu. Letectví a parašutismus přešly do Svazarmu jako jeden z nejlépe zorganizovaných úseků. V obou odbornostech existovalo i bezpro-

střednější sepjetí s armádou, která podporovala zejména letecký výcvik, a byly v nich položeny i tolik potřebné zárodky politickovýchovné činnosti a jejího spojení s odborným výcvikem a sportem. Zájem armády o tuto exponovanou činnost je zřejmý již z toho, že ještě před vstupem letectví do Svazarmu uvolnila některé své důstojníky pro výkon funkcí krajských tajemníků aeroklubů a později, již ve Svazarmu, umožnila obsazení funkce náčelníka krajských aeroklubů kvalifikovanými důstojníky – techniky letectva.

Tato pomoc čs. lidové armády spolu s péčí, kterou věnovala KSČ kádrovým a politickovýchovným otázkám v aeroklubech Svazarmu a nesmírně obětavá práce nových funkcionářů umožnily, aby letectví a parašutismus plnily, jako jedny z prvních odborností, již na počátku padesátých let, velmi závažné, společensky nanejvýš prospěšné branné úkoly.

Velkou pomocí ČSLA byl výcvik pilotů motorových letadel pro Vojenské letecké učiliště, který Svazarm zajišťoval až do roku 1961. Pomohl zkrátit a zkvalitnit výcvik nových vojenských pilotů v učilišti. Zkvalitnil se jejich výběr a byl pro nové piloty výbornou morálně politickou přípravou a prověrkou. To vše přinášelo i značný ekonomický efekt.

Nemenším přínosem byl i výcvik záložních pilotů, který Svazarm zajišťoval až do roku 1975, a který umožnil prakticky zrušit povolávání těchto pilotů na pravidelná dlouhodobá vojenská cvičení. Ekonomický přínos je zcela zřejmý. Nelze však přehlédnout ani kvalitu výcviku a neustálou připravenost cvičících pilotů.

Zcela nepřetržitě plní Svazarm náročné úkoly při výcviku parašutistů pro ČSLA. Jeho výcvikovými středisky prošly tisíce branců, kteří se tak seznámili se

základní vševojskovou přípravou a absolvovali i praktický parašutistický výcvik, což umožňuje výrazné zkvalitnění i zkrácení jejich výcviku v armádě.

Po řadu let cvičí Svazarm záložní výsadkáře a pomáhá je udržet v požadované výcvikové pohotovosti. Stejně záslužný je výcvik žáků vojenských gymnázií, kteří v aeroklubech Svazarmu procházejí parašutistickým výcvikem a získávají tak svoji další odbornost.

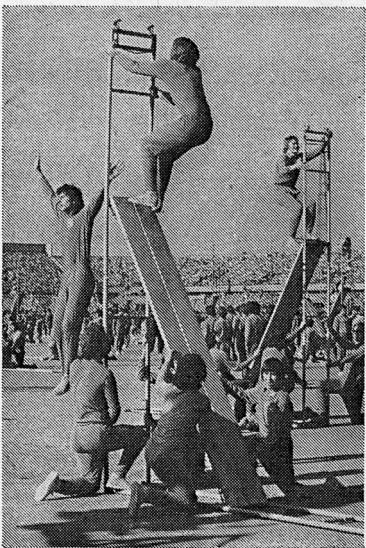
To ovšem ani zdaleka nejsou všechny úkoly, které Svazarm plnil v přípravě vojáků ČSLA. Svoji pohotovost a připravenost splnit i sebenáročnější úkoly dokumentoval v celé řadě dalších případů, jako byl výcvik pilotů vrtulníků apod.

Plně oceňován je i přínos aeroklubů Svazarmu v přípravě specialistů, zejména pilotů, pro civilní provozovatele letecké činnosti, ČSA, Slovair, letecké výrobní závody atd. Aerokluby Svazarmu pomáhaly vychovat stovky techniků a dělníků leteckého průmyslu, členů aeroklubů. Jestliže vzpomínáme letecký průmysl, nelze přehlédnout úzkou spolupráci výrobních závodů a VZLÚ se Svazarmem při vývoji a propagaci leteckých výrobků, které proslavily naši socialistickou vlast po celém světě a byly významným přínosem i pro naši ekonomiku.

Nejznámější jsou ale sportovní úspěchy leteckých a parašutistických reprezentantů. Zejména parašutisté, ale i letečtí akrobaté a plachtaři, jsou nositeli desítek titulů, zlatých, stříbrných i bronzových medailí ze světových a evropských mistrovství a jiných významných mezinárodních závodů a soutěží.

Sportovní úspěchy jsou logickým výsledkem široké a dobře připravené základny, pokrokových a progresivních výcvikových metod. A tady stojíme před

Účast svazarmovců na Československé spartakiádě 1975 patřila k vrcholným událostem i v aeroklubech

další oblastí, na kterou můžeme být právem hrdi. Vysoká úroveň leteckého a parašutistického výcviku v ČSSR je dobře známa i daleko za hranicemi našeho státu, je všeobecně uznávána a sloužila nejedné sportovní letecké organizaci za příklad.

Ani ta nejlepší metodika a technika by však nebyly ničím bez morálně politického vědomí sportovců. Poprávu jsme v minulosti nejednou připomínali skromnost, obětavost, houževnatost a nadšení reprezentantů letců a parašutistů – vlastnosti, které jim pomáhaly dosahovat významné úspěchy a popularizovat socialistické zřízení našeho státu.

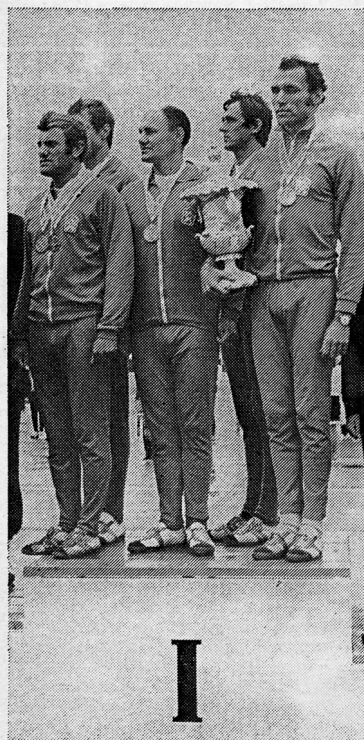
Morálně politické a volní vlastnosti reprezentanta se nevytvářejí za rok, ale jsou výsledkem dlouhodobého výchovného procesu, jehož součástí je každý člen aeroklubu Svazarmu od okamžiku, kdy se stane členem tohoto základního organizačního článku naší branné vlastenectvé organizace.

Úspěšnost politicko-výchovné práce prokazují členové aeroklubů Svazarmu i ve stovkách a tisících propagačních výchovných akcích, které za uplynulých 25 let zhlédly milióny našich občanů i diváků v zahraničí. Tyto akce přivedly a přivádějí do řad letců a parašutistů další mladé lidi a tak se okruh práce aeroklubů Svazarmu uzavírá.

Jestliže ohlédnutí na 25 let práce aeroklubů Svazarmu patřilo zatím převážně dosaženým úspěchům, neznamená to, že by na jejich dosavadní cestě bylo vše vždy v pořádku. A vedle některých dílčích problémů a nedostatků byly i chyby, které vážně narušovaly a ohrožovaly rozvoj letectví a parašutismu ve Svazarmu.

Zdaleka ne vždy byly efektivně využívány prostředky, které úseku organizace

Vzpomínka na Szolnok – vítězné družstvo parašutistů na mistrovství světa v roce 1975. Takové úspěchy nebyly v historii Svazarmu ojedinělé

Na nákup letadel a padáků pro reprezentanty věnuje Svazarm velké částky. Na fotografii reprezentant T. Wala a předseda ústřední rady Aeroklubu dr. C. Kepák u nového větroně Pik-20 zakoupeného ve Finsku

poskytovala, byly nedostatky i v politicko-výchovné práci. Ty se projevil především v krizových letech 1968 a 1969, kdy se mnohé aerokluby a četní jejich členové nechali zavléct na scestí skupinou revizionistických funkcionářů. Na druhé straně ovšem byla rychlá konsolidace po krizových letech dokladem zdravého jádra těchto organizačních článků Svazarmu, jejich funkcionářského aktivu a členské základny.

Závažným nedostatkem jsou mimořádné události v leteckém provozu, které velmi často pramení z letecké nekázně a jsou dokladem ještě existujících mezer ve výchovném procesu.

Spokojení nemůžeme být ani s přístupem některých aeroklubových kolektivů k omlazování členské základny, k výchově a výcviku mládeže. A tak je někde náročná a nákladná technika ještě využívána více pro uspokojování osobních zájmů některých členů než k naplnění celospolečensky prospěšných úkolů. To je v období, kdy před leteckým úsekem stojí tak závažný úkol, jako je pomoc při náboru a přípravě frekventantů pro Vysokou vojenskou leteckou školu SNP, nedostatek, kterému musí aerokluby Svazarmu věnovat maximální pozornost.

Splnění tohoto úkolu předpokládá otevřít dveře do aeroklubu mladým lidem, získávat je pro náročnou práci v leteckém výcviku. Dosavadní zkušenosti však ukazují, že v některých organizačních celcích i orgánech podstata a závažnost tohoto nového úkolu nebyla ještě zdaleka pochopena.

Před leteckým a parašutistickým úsekem Svazarmu stojí tedy mnoho významných úkolů, mnoho náročných práce, která bude mnohde komplikována i objektivními potížemi, zejména v materiálně technické sféře. Ale právě ohlédnutí na uplynulých 25 let práce úseku, na dosažené úspěchy, nás opravňuje k optimismu a přesvědčení, že kolektivy aeroklubů Svazarmu jsou schopny splnit i nové, náročnější úkoly a vypořádat se se všemi problémy a potížemi, které tyto úkoly s sebou nesou. Zárukou toho je třeba vidět v tisících obětavých členů, stovkách instruktorů, vychovatelů a funkcionářů, kterým patří dík za dosavadní práci i důvěra pro budoucnost.

**25 LET
SVAZARMU**

Výprava čs. leteckých akrobatů, která přivezla z VIII. mistrovství světa v Kyjevě stříbrnou medaili za druhé místo v družstvech. Ivan Tuček získal titul druhého vicemistra světa a kromě toho „malou“ bronzovou medaili za 3. místo v tajné sestavě. Jeden z dárců našich letců k 25. výročí Svazarmu...

říjen 1976

(Ze vzpomínek Jana Juračky)

„Těžko dnes říci, koho to byl nápad. Jsme piloti, tak musíme umět skákat padákem! A tak se v Chrudimi seskoky dohodly. Hlásili se všichni, tak já taky, nikdy jsem netrhal partu, i kdyby se vymyslela co největší kravina. Říkal jsem si, že třeba jednou budu muset z aeroplánu vystoupit za letu, tak ať se nebojím. A tak jsme ve všední dny odpoledne jezdili do Chrudimi, kde nás učili základům tohoto řemesla. Balení padáků, parakotouly, jak při výsadku opustit letoun, atd. Součástí výcviku byly i seskoky na padákovém тренаžéru, důvěrně nazývaném 'ptákoťrh'. Tam se trénuje jak si správně upravit postroj při seskoku a jak dopadnout na zem. A když už jsme od skákání na тренаžéru byli dostatečně omlácení, nadešel den D-seskoky.

Zleva: Petr Lehký, Štefan Dobra;
Chrudim, září 1976

Já, jako nejlehčí, jsem seděl hned u kokpitu a nakukoval jsem pilotům zvědavě do 'kuchyně', uchvácen tím množstvím přístrojů a páček. Na ty dva piloty jsem koukal jako na bohy a kde by mě tenkrát napadlo, že i já jednou budu kapitánem takového stroje.

Jak se země vzdalovala, ubývalo i smíchu na palubě, ale když Andula dostoupala výsadkové výšky, rozblikala se světýlka a vedoucí výsadku ukázal na první výsadek, že se mají postavit a hop - za chvíli byli pryč.

Koukal jsem těmi dveřmi ven a nadával si do blbců, co tu hledám, a že jestli to přežiju, už asi nikdy více. Andula provedla zatáčku, vrátila se do bodu výsadku a znovu ta světýlka, vztyk a jedem. Prvních výsadek je venku, pokračuje druhý. Už je řada na Standu Kuželu, Honzu Luptovského, Milana Žatečku, Jirku Hájka a na mě, když vysazovač nás pohybem ruky zastavil a třeštil oči ven ze dveří. 'Někdo zůstal viset!', tlumočí mi Křemílek. Andula začala povážlivě klesat a kolem nás se dozadu ke dveřím přehnal druhý pilot. Spolu s vedoucím výsadku a naší pomocí začali tahat výtahné lano i s výsadkářem zpět do trupu. Vysazovač Franta Švadlenka visel do půli těla ven z trupu Anduly a druhý pilot mu seděl na nohách, aby

Na letišťě dorazil i můj táta, samozřejmě zase pyšný na toho svého nekňubu. Bylo mi sedmnáct, telecí, ale nádherná léta, ale díky jakémusi přeci jen režimu v aeroklubu, proběhla puberta nijak dramaticky. Pod dohledem instruktorů jsme si zabalili padáky a byli jsme rozděleni v pořadí výsadku. Já byl v druhém výsadku poslední, protože pořadí se stanovovalo podle váhy, a věřte-nevěřte, v té době jsem byl hubeňour, který si do Blánika i závaží musel nosit! Dobře mi po těle teda nebylo, ale že bych se úplně bál, to taky ne. Okolo sebe všechny nejbližší kamarády v montérkách a černých vojenských kanadách, na hlavě helmy a všichni se chechtali jak o závod. Tak když se oni nebojí, tak já taky ne! Akorát mi nedošlo, že většina tím smíchem maskovala nervozitu.

Poslední kontrola postroje, instruktor dal každému do ruky jeho karabinu a šup do Anduly. Karabina se v letadle pod stropem zahákla do lana, a když člověk vyskočil, tahem lanka od karabiny došlo nejdříve k odjištění a otevření padákového obalu a pak, jak člověk padal dál, tak se vytáhl takový dlouhý rukáv, ve kterém byl složený samotný padák. No a s postupujícím pádem se vytáhl z onoho rukávu padák a rozevřel se.

nevypadl. Koukám, že ten sáhl někam za přepážku, odtud vytáhl nůž a očima začal sledovat výškoměr v trupu, aby v případě krajní nouze lano přerízl. Než se zabít všichni, tak holt jednoho obětovat musíme! Ale to už se po nesmírné námaze na konci lana objevily dvě ruce a vedoucí výsadku vtáhl do trupu onoho nešťastníka -naprosto apatického a zeleného Honzu Pýchu. On si totiž před zavěšením na lano omylem protáhl karabinu pod popruhem postroje, tudíž když vyskočil, výtažné lano ho drželo za popruh a padák se mu neotevřel. Tak tam za letadlem vlál jak pytel brambor.

No mimořádk, už jsme si neskočili a můj tatík odjel z letiště bez toho, aby viděl synka snášet se na padáku k zemi. Ale já ho o ten pohled nepřipravil, pokračování bylo následující rok hned zjara.“

(Ze vzpomínek Stanislava Kužely)

„Já si na ten průšvih s Pýchou také pamatuji. Ten, ač po celou dobu byl samá legrace a choval se jak ředitel zeměkoule, před výskokem strachy úplně zezelenal a tak křečovitě se držel dveří, že ho vysazovač Švadlenka doslova a do písmene z Anduly vykopl! A pak nastal ten malér.

Když jsme potom přistáli, přišel k nám Štefan Dobra, známý svým černým humorem, který pozoroval celou akci ze země a povídá: 'Volové, my jsme si mysleli, že zkoušíte vítr!'

Pro chrudimáky to byl pochopitelně kolosální průšvih, zákaz provozu, hloubková kontrola a čert ví, co ještě. Hodně dlouho nás nenáviděli!“

10.října 1976

Milan Žatečka ve svém motorovém výcviku dospěl ke svému prvému samostatnému letu. Přezkoušet ho před „sólem“ přiletěl inspektor motorového létání Petr Toužimský.

Do konce roku 1976 si tak Milan do svého zápisníku letů mohl zapsat celkem 15 hodin a 52 minut odlétaných na Z-126 OK-IFD a Z-43 OK-DOI.

(Ze vzpomínek Milana Žatečky)

V roce 1976 jsem po slibu, že nastoupím na vojenskou leteckou školu (létat jsem chtěl a tátu a jeho kamarády piloty jsem obdivoval - nebylo co řešit) začal i můj motorový výcvik na Zlínu 126.

Výcvik probíhal poměrně svižně, protože jsem Vršovákovi vyplnil jednu z jeho kolonek v politicko-výchovném grafikonu a armáda na to vyčlenila prostředky. Stejně se ale nemohu zbavit dojmu, že se na mém resurzu přiživil ještě někdo! Do motorového výcviku si totiž Vršovský protlačil svoji dceru Kateřinu, ale té se nějak nedařilo. Při jednom přistání s 'IFLem' vyrobila solidní hodiny, kterým ani její otec jako instruktor nedokázal zabránit a výcvik přerušila. Začal létat i nějaký Orság.

Mými instruktory byli náčelník Vršovský a Teofil Držík (pilot Su-7), kterému se nějak povedlo obejít zákaz létání pro vojáky z povolání.

Z průběhu výcviku si pamatuju na nácvik pádů právě s Teofilem. To bylo něco famózního, jak to letadlo nechtělo spadnout! Padalo, jak se v letecké hantýrce říká, jako 'HIŠIMA ŠIMA' - padající listí. Opravdu padalo jako velký list ze stromu houhající se ze strany na stranu a než došlo k překlopení čumáku k zemi, chvíli to trvalo. Moc se mi to líbilo a po zkušenostech z vojny a dopravního létání lituji piloty, kteří si nikdy nevyzkoušeli pád nebo vývrtku!

Ještě téhož roku mě pan Toužimský přezkoušel na sólo. Po třech okruzích, kdy jsem si myslel, že to řídí za mě, si vystoupil a řekl ať letím. Trochu jsem z toho byl vykulený, ale sólo jsem s mírným odskočením zvládl. Při hodnocení mi řekl, že když před tím sólem se mnou letěl dvojí, do řízení ani jednou nesáhl, takže chyby a následné opravy jsem si vytvářel sám.

17.října 1976

V neděli ráno všem plachtařům natěšeným k létání na kopci politicky iniciativní náčelník Vršovský oznámil, že se nebude létat, ale uklízet! A dával dobrý pozor, aby nikdo z letiště nezdrhl.

Proč to vše? Proto, že se bez konzultace s Radou AK (snad jen předseda Křištof o tom věděl) či členskou základnou zavázal Místnímu národnímu výboru v Podhořanech pro nastávající volby do zastupitelských orgánů uvolnit pro místní volební okrsek Nový Dvůr učebnu aeroklubu jako volební místnost.

V minulosti totiž byla pro Nový Dvůr volební místnost tradičně v hostinci u Franců, ale při minulých volbách, i když byl v průběhu voleb vyhlášen plošný zákaz podávání alkoholu v restauračních zařízeních (ale znáte to, kšeft je kšeft a na vesnici se to tak nebralo), se někteří místní občané z radosti nad „jednotnými“ volbami poněkud přiopili, pohádali a snad padla i nějaká facka. Proto se už u Franců volit nesmělo a MNV hledal náhradní řešení. A to se tedy díky politicky příčinlivému Vršovskému našlo!

Proto se letištní učebna musela „vyšůrovat“, rozvinout rudý koberec a státní vlajky, na stoly položit bílé ubrusy (rozuměj prostěradla), Husáka pověsit (na zeď), aby vše bylo připraveno pro volby, které úderem 14. hodiny vypukly následující pátek.

Byly to volby, během nichž se jako vždy „rozhodovalo“ o složení zastupitelských sborů na všech úrovních - od místních národních výborů až po Federální shromáždění.

23.října 1976

O den později, v sobotu, přesně ve 14 hodin, se volební místnost uzavřela.

Ale to již plachtaři měli provoz připravený, větroně stály na startu a lana od navijáku natažena. Od jihozápadu obstojně „fícelo“, podle anemometru 10-12 m/sec. Na kopec den jak malovaný!

Zálet počasí chtěl udělat sám náčelník, ale naneštěstí mu při startu (jak za to nepřiměřeně tahal) prasklo lano. A bylo vymalováno! Vynucené přistání sice zvládl bravurně, ale prohlásil, že vítr je pro přítomné nezkušené pokračovány nad limit. A protože na startu zůstalo nataženo ještě jedno lano, povolil letět pouze předsedovi Rady Křištofovi.

Zatímco si „Kolumbus“ bez problému poletoval na svahu, ostatní museli uklidit éra do hangárů, zaplést přetržené lano a od rokle přitáhnout naviják. Byl to den posledního plachtařského provozu v roce 1976. Motoráři ještě využili příznivého počasí 30.10. a 5.11., ale to bylo vše.

listopad 1976

František Kdér, tehdejší náčelník Aeroklubu Svazarmu ČSSR nechal v časopisu „Letectví+kosmonautika“ č.22/1976 otisknout svůj vlastní, poněkud adresnější komentář k hodnocení pětadvacetileté činnosti aeroklubů (upraveno, kráceno):

„Jedním z prvořadých nynějších úkolů je další kádrová očista členské základny, zavedení systematické politickovýchovné práce a posílení dělnického vlivu. Po počátečních úspěších, ke kterým přispěla organizační výstavba krajských aeroklubů se systém aerovlekových a navijákových stanic, odpovědný výběr vedoucích pracovníků i funkce a práce politických pracovníků působících v krajských aeroklubech, přišlo období stagnace.

To se projevilo v nereálných náborových úkolech a jejich neplnění, v neefektivním čerpání prostředků a v neposlední řadě i v poklesu účinnosti výchovného procesu, ba dokonce v některých negativních výchovných důsledcích.

Politicky nedostatečně připravená a zajištěná opatření, která vyžadovala výrazně větší podíl aeroklubů na ekonomickém zajištění své činnosti, situaci ještě zkomplikovala. Byla živnou půdou pro znovuožití reakčních tendencí. Neřešení problémů využily rozvratné síly v roce 1968 k organizačně nedokončenému odtržení aeroklubů od Svazarmu.

Rozhodující vliv internacionální pomoci zemí Varšavské smlouvy se výsoce pozitivně projevil i na tomto úseku a poskytl s následujícím vývojem řízený novými orgány KSČ prostor a oporu zdravým silám v aeroklubech k likvidaci reakčního vedení.

Nové vedení Aeroklubu se však mohlo opřít i o rozhodující část členské základny, která ve skutečnosti nikdy nestála za reakčním vedením. Tak bylo možno realizovat účinná opatření, která vedla k upevnění organizačního sepětí letecké a parašutistické činnosti se Svazarmem, k posílení stranického vlivu v orgánech aeroklubů a posléze i k intenzivnímu růstu kvality a účinnosti politickovýchovné práce.

Svědčí o tom nebývalá intenzita politickovýchovné činnosti, které se po roce 1974 zúčastnilo již více než 1,5 miliónu občanů, převážně mladých lidí, i obdobné výsledky dosažené v roce 1975.

Svědčí o tom i dobré zkušenosti kroužků mladých parašutistů a kroužků mladých letců, ve kterých pracuje již více než 9000 žáků základních devítiletých škol, i rostoucí účinnost politickovýchovné práce uvnitř aeroklubů Svazarmu.

Politickovýchovná práce se tak stává nedílnou součástí vlastního výcvikového a sportovního procesu, i když organizace má v tomto směru před sebou ještě mnohé problémy a úkoly.

Jednou ze záruk jejich úspěšné realizace jsou volené orgány aeroklubů Svazarmu, které mají velký podíl na kladném vývoji letecké a parašutistické činnosti Svazarmu po krizových letech, a které tak prokázaly plnou opodstatněnost své existence.

Definitivně také vyvrátily námitku o neslučitelnosti funkce volených orgánů s nedílnou provozní výcvikovou pravomocí a odpovědností náčelníků.

Rozhodující je však zájem orgánů KSČ i zájem ÚV Svazarmu o další rozvoj této všestranně exponované činnosti. Zájem, který znamená pro všechny funkcionáře i řadové členy velký kus práce, který však je současně i zárukou dobrých dlouhodobých perspektiv.

Letecká a parašutistická činnost se vypořádala se ctí se složitými politickovýchovnými a organizačními problémy v pokrizovém období a vytvořila si předpoklad k plnění ještě náročnějších a proto i čestnějších úkolů, před které nás staví vysoké nároky současného rozvoje, výstavby i obrany socialistického Československa."

(L+K č.22/1976)

Na sklonku listopadu 1976 se do družebního aeroklubu Csepel Budapešť vydává pravidelnou linkou ČSA (v té době byl na této lince nasazen TU-134) na náklady aeroklubu delegace ve složení: Jan Juračka, Zdeněk Lukeš, Miloslav Balek, Dagmar Šprojcarová a její manžel Jiří (náčelník Aeroklubu Skuteč). Účastníci zájezdu, znaje z maďarštiny snad jen pár přisprostlých výrazů, absolvovali slavnostní schůzi místních aeroklubáků, z níž si jistě odnesli jen ty nejlepší dojmy, byť slovu nerozuměli, ač se tlumočník Lajosz Taba snažil, seč mohl.

Pravda, Jirka Šprojcar, který byl plachtařským instruktorem, se pak na letišti chvíli svezl v „Gobé“, ale ostatní část delegace tvořenou „čerstvémi pokračováky“, se Maďaři pustit do vzduchu neodvážili.

Proto největší zážitek pro naše mladé plachtaře byla poslední den zájezdu návštěva jistého honosného hotelu v Budapešti na korzu u Dunaje, kde hodlali utratit zbývající forinty. U vstupních dveří uniformovaný portýr, ve foyer leštěné dřevo, mramor a dvě palmy, všude koberce. V restauraci chrom a stříbro, číšníci v žaketech, vrchní ve fraku.

„Pind’a“ Balek si k obědu poručil pivo a guláš. I přinesl mu pingl půllitr jakési břechky bez pěny a téměř bez bublin. Jenže fajšmekra neošulíš, a tak mu „Pind’a“ bez okolků pivo vrátil se slovy v dokonalé maďarštině: „Maďároš kámoš, Ich wasser nicht, Ich pívoš kérek! Frštéz du?“, a posunky naznačil obsluze, že pivo musí jiskřit bublinkami a nad hladinou se musí skvět pěna jako šlehačka.

Načež si úslužný číšník ze stolu půjčil z připraveného příboru vidličku a úžasem zkoprnělému „Pind’ovi“ před jeho očima pivo našlehal. Dokonce i náznak pěny se mu podařilo vykouzlit!

To nevydržel druhý znalec pěnivého moku Šprojcárek. Zapálil si další „startku“ a šel výčepního poučit, jak si nastavit pípu a správně čepovat.

Tak naše delegace zanechala v Budapešti jistě tu nejlepší stopu!

10. prosince 1974

Již bylo zmíněno jméno Emil Orság. Ten s Vršovským do 14.10.1976 nalétal na „stopětce a triačtýře“ 7 hodin a 30 minut. Jenže, kosa padla na kámen (viz bod 4 následujícího zápisu)

Zápis ze schůze rady KAVČ SVAZARM, ze dne 10.12.1976 - letiště Dvůr Králové nad Labem.

Zahájeno 16,30 hodin

Zakončeno 21,30 hodin

Přítomni : s. Kopáč, Tammer, Paukert R., Ing Penker, prof Drmla

Hosté : s. Trávníček, Štusák

Omluveni : s. Miksa

Program : 1/ Kontrola usnesení rady
2/ Splnění úkolů roku 1976 - pochvalné listy - s. Kopáč
3/ Koncepce letectví a parashutismu SVAZARM - s. Penker
4/ Různé

K bodu 1 / a/ schválen návrh plachtařské komise na změnu předsedy plachtařské komise a současné člena rady KAVČ SVAZARM. Odstoupil s. Semerák, který téměř celý rok v radě nepracoval a nevedl ani plachtařskou komisi pro mimořádné osobní zaneprázdnění. Doporučen soudruh Lénský z AK Dvůr Králové n.L. Projednání tohoto závěru zabezpečí na PKV SVAZARM s. Tammer Jiří.

b/ komplexní hodnocení členů AK v roce 1977 se lhůtou do konce března 1977, bude projednáno dne 11.12. na aktivu rady KA s předsedy MAK - přednese s. Penker.

c/ seznamy členů AK k vyhodnocení stavu členské základny, byly uloženy zpracovat v rámci hlášení za rok 1976. Ustavená komise připraví podklady pro KV SVAZARM ve stanovené lhůtě - odpovídá s. Kopáč K.

K bodu 2/ projednány nedostatky v přístupu k plnění hlavních úkolů a opatření za 1976 MAK. Budou zveřejněny na aktivu s předsedy a NMAK 11.12.1976. Zpráva přednesená s. Kopáčem byla schválena. Rada schválila udělení pochvalných listů všem členům rady, předsedům a NMAK a výjimkou s. Semeráka.

K bodu 3/ rada byla seznámena s vystoupením NAČSSR na Hosině 3.12.1976.

Schválila předběžný návrh vedení KAVČ na realizaci koncepce v rámci KAVČ SVAZARM včetně návrhu na krajské letiště - Hořice, středisková letiště - Chrudim, Mor. Třebová, Nové Město n.M., technické základny na letištích Hořice, Jaroměř, Mor. Třebová, parastřediska na letištích - Hořice, Chrudim, Nové Město nad Metují s tím, že je nutné v parakomisi znovu projednat činnost parastředisek, podle návrhu instruktora para s. Balcera a možnosti střídání para s ostatního provozu, na střediskových letištích systémem rozdělovníku činnosti a využitím dalších ploch, podle místních podmínek.

4/ R ů z n ě :

Rada byla seznámena s případem Ing Emila Orsága, jemuž byla na žádost AK Podhořany povolena věková výjimka pro motorové létání. Prošel normálním prověřkovým řízením cestou OV SVAZARM. Zatajil však závažné skutečnosti v dotazníku, proto mu bylas okamžitou platností zastavena další letecká činnost a rozhodnuto odebrat vystavený žákovský průkaz. Rada s tímto opatřením souhlasí.

b/ Rada vzala na vědomí konkrétní návrh na náplň činnosti kroužků mladých letců, předložený s. Tammerem předsedou PVK. Doporučila konsultovat způsob řešení na ACSR.

c/ Předseda KRK rady KAVČ s. Trávníček seznámil členy rady s kontrolou provedenou v AK Mor. Třebová. Opatření - s. Penker upozornil dne 11.12.1976 s. Příkryla, NMAK, na uvedené skutečnosti podle zápisu komise s tím, aby se k nim vyjádřil. S. Trávníček doložil, že KRK KV SVAZARM zrušila KRK rad KAVČ a požádal v souvislosti s tím o uvělnění z funkce. Rada pověřila s. Kopáče, aby v této otázce jednal s předsedou KV SVAZARM. Věc bude dořešena na příštím zasedání rady KAVČ.

Zakončeno v 21,30 hodin
Zapsal Paukert Rudolf v.r.

Dvůr Králové 10.12.1976.

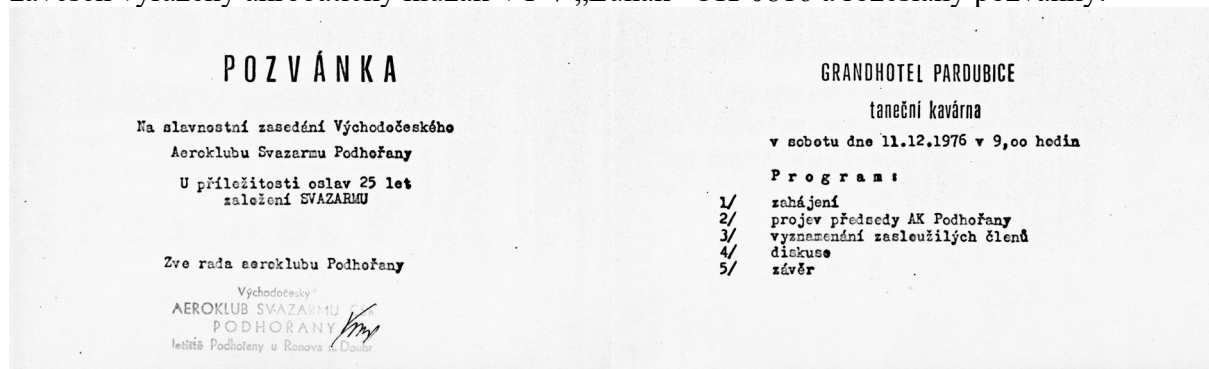
Rada KaVČ sice s opatřením jednomyslně souhlasila, ale vůči Vršovskému, který Orsága „na výjimku z věku“ evidentně přes OV Svazarmu v Pardubicích nějak „protlačil“, žádné sankce nevyvodila!

Když vyšlo najevo, že s kádrovým prověřením Orsága, za vydatného přispění Vršovského, se na OV Svazarmu Pce nikdo asi moc „nepáral“, předseda OV Svazarmu Pardubice Málek nechtěl nechat kritiku padnout jen na sebe. I pozval si Vršovského „na kobereček“.

Co se událo za zavřenými dveřmi kanceláře předsedy OV Svazarmu, těžko odhadnout. Výsledek však byl následující: Vršovský inicioval urychlené převedení VAP do organizační sféry OV Svazarmu Chrudim!

11.prosince 1976

Nachystala se velká sláva! Do taneční kavárny hotelu Grand v Pardubicích byl ke stropu zavěšen vyřazený akrobatický kluzák VT-7 „Luňák“ OK-0816 a rozeslány pozvánky.

28.prosince 1976

Tuto skutečnost potvrdil zápis z jednání a usnesení předsednictva VčKV Svazarmu č.27 z téhož dne.

Citováno: „s.Kupka kontrolovat plnění úkolů převedení MAK Podhořany pod OV Svazarmu Chrudim k 28.2.1977.“

A bylo vymalováno!

Na závěr trocha statistiky:

motorový výcvik

- nálety pilotů: Eduard Vršovský 13°27, Dagmar Šprojcarová 20°06, Václav Šára 14°30, Bohuslav Vinopal 15°43, Josef Svatoň 15°15, Jaroslav Poskočil 15°34, Teofil Držík 0°28
- nálety žáků: Milan Žatečka 15°52, Emil Orság 7°30
- aerovleky: 46°25
- létalo se na letounech: Z-125 OK-JHF, Z-125 OK-IGK, Z-125 IFD, Z-226 OK-MPS, Z-226 OK-LMH, Z-226 OK-KMR, Z-226 OK-MPK, Z-43 OK-DOI, L-40 OK-NPV

bezmotorový výcvik

- 1937 navigačních startů, 391 aerovlekových startů, celkový nálet: 550°30'
- pro zajímavost celkové nálety a starty od uvedení do provozu jednotlivých kluzáků k 31.12.1976:
 - L-13 OK-3848 r.v. 1963: 1412°46, 5602 startů
 - L-13 OK-6814 r.v. 1966: 982°16, 4403 startů
 - L-13 OK-9848 r.v. 1959: 1599°01, 6337 startů
 - XL-13 OK-6202 r.v. 1957: 1338°03, 2754 startů
 - VT-16 OK-2414 r.v. 1962: 1076°24, 880 startů
 - VT-116 OK-7411 r.v. 1967: 872°52, 623 startů
- všechny kluzáky byly v průběhu r.1976 vybaveny radiostanicemi LS-4

Za rok 1976 bylo evidováno a nadřízeným orgánům nahlášeno 3193 brigádnických hodin, bylo zaznamenáno 99 letových dnů.